Vysočina
Tematický atlas

Koncepce atlasu a autoři map
Václav Toušek ■ Miloš Fňukal ■ Petr Kladivo ■ Aleš Létal ■ Martin Jurek

Na přípravě dále spolupracovali
Tomáš Krejčí ■ Dušan Gavenda

Odborné konzultace za Krajský úřad kraje Vysočina
Václav Novák

Krajský úřad kraje kraje Vysočina
ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci

Jihlava 2008

Kraj Vysočina

Milí čtenáři,

mnozí žijeme na Vysočině, někteří již i dlouhá léta, a přesto se leckdy najednou ukáže, že některých míst a vlastností Vysočiny jsme vlastně dosud nikdy nedohlédli nebo nepoznali. Čím to asi bude? Možná to bude naší malou všímavostí. Možná to bude také tím, že v poslední době se vzdálenosti mezi různými místy na zeměkouli velmi zkrátily. Jezdíme rychlými auty, létáme letadly, používáme Internet a bez problému denně slyšíme hlasy a vidíme obrázky doslova z celého světa. Těch informací, které se na nás ze všech stran doslova valí, je stále více a více.
Přesto všechno je na světě obec nebo město, kde bydlí naše rodina, kde jsme chodili nebo chodíme do školy, kde máme většinu svých přátel a známých. Přesto všechno jsme zkrátka někde doma.
Znát svůj domov, vědět o svých kořenech, znát historii a krásu svého kraje, umět o svém domově povídat ostatním, vědět o přednostech i potřebách svého kraje, tomu všemu bychom se měli během svého života naučit. Jsou to právě ochrana historie a tradic, znalosti, vědomosti a léty nahromaděné zkušenosti, které nás společně s citem a láskou ke svým blízkým a k rodné hroudě chrání před omyly a nepředloženými skutky.
Možná proto i tento malý atlas. Znám spoustu lidí, kteří milují mapy. Jsou to právě barevné mapy, které často stejně úspěšně jako obrazy známých malířů popisují skutečnost a podávají tak velmi zřetelnou zprávu o vlastnostech krajiny nebo přímo kraje, ve kterém žijeme.
Je až neuvěřitelné, kolik toho jedním pohledem na mapu můžeme zjistit. Chcete vědět, kde jsou kopce a kde roviny? Chcete vědět, kde a jak často prší? Chcete vědět, kde rostou stromy a kde jsou pláně bez lesů? Chcete vědět, kde převládá průmyslová výroba a kde naopak vládne zemědělství? Chcete vědět, kam se dá jet autem a kam je naopak lepší jet lodí nebo vlakem? Chcete vědět, kde bydlí nejvíce lidí a kde člověka skoro nepotkáte? Na všechny tyto otázky a ještě na mnoho dalších umí odpovědět mapy.
Pokud máte zvídavého ducha, doporučuji, neváhejte a prolistujte si náš malý atlas plný barevných map, tabulek, obrázků a dalších údajů o naší Vysočině. Možná budete překvapeni.
Budete překvapeni, protože zjistíte, že pitná voda pro dvě naše největší města Prahu a Brno se vyrábí ze surové vody z Vysočiny. Budete překvapeni, protože zjistíte, že nebýt Vysočiny, tak by každý pátý elektrický spotřebič v naší republice nepracoval, neboť by neměl elektrickou energii. Budete překvapeni, protože zjistíte, že nebýt Vysočiny, tak by každý třetí talíř, na kterém se právě v této chvíli nachází české brambory, byl prázdný. Budete překvapeni, protože zjistíte, že stejné je to i s každým šestým litrem českého mléka a šestým kilogramem českého hovězího masa. Nejen krásná příroda, nejčistší životní prostředí a nejvíce památek UNESCO ze všech krajů, ale i toto jsou přednosti Vysočiny.
Někdy trochu v nadsázce říkám, že my na Vysočině jsme vlastně strážci pokladu. Osobně jsem totiž přesvědčen, že naše Vysočina je v mnoha směrech pro nás všechny skutečným českým pokladem. Tak neváhejte a začněte číst a listovat, stojí to za to.

RNDr. Miloš Vystrčil
hejtman kraje Vysočina

Obsah

Základní informace

Víte, že ...?		4
Obecně zeměpisná mapa	1 : 700 000	5
Podíl kraje Vysočina na ČR ve vybraných ukazatelích (2006)		
Administrativní členění	1 : 700 000	6
Administrativní členění ČR	1 : 6 000 000	

Příroda

Geomorfologické členění	1 : 700 000	7
Geologie	1 : 1 400 000	
Využití země	1 : 700 000	8
Využití země – ČR a Vysočina		
Půdní typy	1 : 1 400 000	
Klima	1 : 700 000	9
Roční chod teplot a srážek (Přibyslav)		
Ochrana přírody	1 : 700 000	10
Chráněná území		
Kvalita životního prostředí	1 : 700 000	11
Největší znečišťovatelé životního prostředí		
Radonové riziko	1 : 1 400 000	

Obyvatelstvo

Hustota zalidnění (obce)	1 : 700 000	12
Hustota zalidnění (obvody ORP)	1 : 1 400 000	
Městské obyvatelstvo	1 : 1 400 000	
Vývoj počtu obyvatel 2001–2006	1 : 700 000	13
Přirozený a migrační pohyb obyvatel 1991–2006		
Vývoj počtu obyvatel 1970–2001	1 : 1 400 000	
Porodnost 2001–2006 (obce)	1 : 700 000	14
Porodnost 1991–1995, 1996–2000 a 2001–2006 (obvody ORP)	1 : 2 000 000	
Úmrtnost 2001–2006 (obce)	1 : 700 000	15
Úmrtnost 1991–1995, 1996–2000 a 2001–2006 (obvody ORP)	1 : 2 000 000	
Migrace 2001–2006 (obce)	1 : 700 000	16
Migrace 1991–1995, 1996–2000 a 2001–2006 (obvody ORP)	1 : 2 000 000	
Sňatečnost 2001–2006	1 : 1 400 000	17
Rozvodovost 2001–2006	1 : 1 400 000	
Rozvodovost v kraji Vysočina a v ČR		
Potratovost 2001–2006	1 : 1 400 000	
Potratovost v kraji Vysočina a v ČR		
Poproduktivní obyvatelstvo (obce)	1 : 700 000	18
Věková pyramida obyvatel Vysočiny		
Předproduktivní a poproduktivní obyvatelstvo (obvody ORP)	1 : 2 000 000	
Vzdělanost obyvatel (obce)	1 : 700 000	19
Vzdělanost obyvatel (obvody ORP)	1 : 1 400 000	
Vzdělanostní struktura obyvatel Vysočiny v letech 1991 a 2001		
Míra religiozity	1:1 400 000	20
Náboženská struktura obyvatel Vysočiny v letech 1991 a 2001		
Moravská národnost	1 : 1 400 000	
Národnostní struktura obyvatel Vysočiny v letech 1991 a 2001		
Rodáci	1 : 1 400 000	

Hospodářství

Zemědělství	1 : 700 000	21
Míra zornění	1 : 1 400 000	
Cena zemědělské půdy	1 : 700 000	22
Podnikatelská aktivita v zemědělství	1 : 1 400 000	
Zaměstnanost v zemědělství, lesnictví a rybolovu	1 : 1 400 000	
Lesní hospodářství	1 : 700 000	23
Těžba dřeva na Vysočině		
Průmysl	1 : 700 000	24
Zaměstnanost v průmyslu	1 : 1 400 000	
Těžba nerostných surovin	1 : 1 400 000	
Investice a zahraniční kapitál	1 : 700 000	25
Investice do krajů ČR		
Nová pracovní místa v průmyslu (kraj Vysočina)		
Nezaměstnanost (obce)	1 : 700 000	26
Vývoj nezaměstnanosti 1991–2007		
Nezaměstnanost 2006 a 2007 (obvody ORP)	1 : 2 000 000	

Doprava

Hlavní dopravní cesty	1 : 700 000	27
Intenzita silniční dopravy, údržba silnic	1 : 1 400 000	

Školství, zdravotnictví a sociální péče

Školská zařízení	1 : 700 000	28
Vysoké školy se sídlem v kraji Vysočina		
Zdravotnická zařízení	1 : 700 000	29
Struktura úmrtí podle příčin smrti		
Záchranný systém Vysočiny	1 : 1 400 000	
Lůžková zařízení pro seniory	1 : 700 000	30
Ústavy sociální péče a terénní pečovatelská služba	1 : 1 400 000	

Kultura a cestovní ruch

Kulturní památky a podnikatelská aktivita v cestovním ruchu	1 : 700 000	31
Chaty a chalupy	1 : 1 400 000	

Bydlení a bytová výstavba

Rodinné domy (obce)	1 : 700 000	32
Rodinné domy (obvody ORP)	1 : 1 400 000	
Struktura bytového fondu (Vysočina a ČR)		
Nejstarší byty (obce)	1 : 700 000	33
Nejstarší byty (obvody ORP)	1 : 1 400 000	
Byty v domech postavených v letech 1991–2001	1 : 1 400 000	
Bytová výstavba 2001–2006 (obce)	1 : 700 000	34
Bytová výstavba 2001–2006 (obvody ORP)	1 : 1 400 000	
Bytová výstavba – Vysočina a ČR		

Volby

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2006	1 : 1 400 000	35
Volební účast (obce)	1 : 1 400 000	
Výsledky voleb – Vysočina a ČR		

Použité zdroje dat		36

Víte, že ...?

… **rozloha kraje** tvoří 8,6 % rozlohy celé České republiky (páté místo mezi 14 českými kraji), zatímco obyvatel zde žije jen 5,0 % republikového počtu (čtvrtý nejméně lidnatý kraj)?

… krajem Vysočina **prochází historická hranice** mezi Čechami a Moravou? Více než polovina území kraje leží na Moravě.

… kraj Vysočina je spolu se Středočeským krajem a Prahou jediným, který **nemá státní hranici**?

… **nejvyšší vrchol** Vysočiny (Javořice 837 m n. m.) je pouze o pár centimetrů vyšší než druhý největší vrchol Devět skal? Javořice je nejvyšším bodem Jihlavských vrchů, zatímco Devět skal dominantou Žďárských vrchů.

… územím kraje prochází **hlavní evropské rozvodí** mezi Severním a Černým mořem?

… **největším rybníkem** Českomoravské vrchoviny je Velké Dářko, jehož plocha přesahuje 200 ha?

… vodní nádrž Dalešice má **nejvyšší sypanou hráz** v České republice (100 m)? Přehrada byla postavena v letech 1970 až 1978 a dosahuje hloubky až 85,5 m. Je také jediným místem v kraji, kde je provozována výletní lodní doprava.

… příhodné klima a reliéf vytváří téměř ideální podmínky pro klasické **lyžování**, které je na Vysočině velmi populární? První závod o Zlatou lyži Českomoravské Vysočiny se konal už v roce 1934. Sportovní areál v Novém Městě na Moravě je pravidelným hostitelem závodů Světového poháru v běhu na lyžích.

… na území Vysočiny zasahují **dvě chráněné krajinné oblasti**? Jsou to CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory. Předmětem ochrany jsou mimo jiné tvary reliéfu vzniklé v dobách ledových v oblasti před pevninským ledovcem a společenstva rostlin a živočichů žijících na tomto území (například rašeliniště).

… Vysočina patří v některých ukazatelích mezi kraje s **nejzdravějším životním prostředím**? Například měrné emise SO_2 jsou nejmenší v ČR (pouze 0,44 t/km^2 podle emisní bilance za rok 2006, průměr za ČR je 2,67 t/km^2).

… Vysočina je na druhou stranu krajem s **nejnižším podílem čištěných odpadních vod**? V roce 2006 to bylo pouze 73,2 %.

… území kraje Vysočina se **administrativně člení** na 5 okresů, 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) a 26 správních obvodů pověřených obecních úřadů (POÚ)?

… v kraji je **704 obcí**? Průměrná populační velikost obce na Vysočině je 725 obyvatel, což je nejméně ze všech krajů ČR. Celých 78 % obcí má počet obyvatel menší než 500.

… stupeň **urbanizace** kraje je na české poměry nízký, ve městech bydlí méně než 60 % obyvatel kraje? Statut města má v současnosti 35 obcí.

… **střední délka života** obyvatel kraje je v rámci krajů ČR poměrně vysoká, u mužů dosahuje 73,1 let (třetí nejvyšší krajská hodnota) a žen 79,2 let (druhá nejvyšší hodnota)?

… **věková struktura** obyvatel je spíše příznivá? Průměrný věk obyvatel na konci roku 2006 činil 39,8 let, což byla pátá nejnižší krajská hodnota. Počet osob ve věku 0–14 let (76,9 tis.) je stále ještě vyšší než počet obyvatel ve věku poproduktivním (74,9 tis.).

… kraj vyniká **nízkou rozvodovostí**? Na 100 sňatků připadalo v roce 2006 pouze 51,1 rozvodů, což je společně s Pardubickým krajem nejméně v ČR.

… oblast Vysočiny patří mezi území s **vysokou religiozitou**? Při posledním sčítání v roce 2001 podíl věřících osob dosahoval 46,1 %. Vyšší míra religiozity byla zjištěna pouze ve Zlínském kraji.

… Vysočina má mezi kraji ČR **nejvyšší podíl zemědělské půdy** (60,6 %)?

… celková sklizeň **brambor** v kraji činila představuje přibližně jednu třetinu produkce brambor celé ČR?

… intenzita chovu **skotu** je nejvyšší ze všech krajů ČR a intenzita chovu prasat druhá nejvyšší? Tato skutečnost se promítá ve velkých zpracovatelských kapacitách masného průmyslu (například Kostelecké uzeniny).

… společnost BOSCH DIESEL, která začala v Jihlavě podnikat v roce 1993, je v současnosti **třetím největším zaměstnavatelem** českého zpracovatelského průmyslu (po společnostech Škoda AUTO Mladá Boleslav a ArcelorMittal Ostrava)? BOSCH v Jihlavě zaměstnává více než 6,2 tis. osob.

… v kraji Vysočina najdeme naši **první jadernou elektrárnu** – Dukovany (provoz zahájen v roce 1985)? Její výkon se pohybuje okolo 1760 MW, přičemž roční objem výroby (13,1 TWh v roce 2006) zajišťuje téměř 20 % z celkové spotřeby elektrické energie v ČR.

… Rožná je poslední lokalitou v ČR, kde se **těží uranová ruda**? Těží se od roku 1957, a to až do hloubky 1 200 m.

… nejdůležitější dopravní tepnou procházející krajem je **dálnice D1**? Tvoří osu kraje ve směru severozápad–jihovýchod.

… **dálniční most Vysočina**, který se klene nad městem Velké Meziříčí a nad údolím řeky Oslavy, je s výškou 76 m **nejvyšším** v České republice? Most postavený v letech 1972–1978 je dodnes také druhý nejdelší u nás (426 m)

… na území kraje Vysočina se nachází **tři památky** zapsané na seznam světového kulturního dědictví **UNESCO**? Je to městská památková rezervace Telč, národní kulturní památka Santiniho poutní kostel na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou a židovská čtvrť se hřbitovem a s bazilikou sv. Prokopa v Třebíči.

... **hokejový klub Dukla Jihlava** je co do počtu titulů mistra republiky **historicky nejúspěšnějším týmem** naší republiky? Zvítězit v domácí ligové soutěži se mu podařilo celkem dvanáctkrát (naposledy v roce 1991), navíc klub sklízel úspěchy i na mezinárodní scéně – pětkrát vyhrál Spenglerovův pohár a osmkrát hrál finále Poháru mistrů evropských zemí. Jména mnohých hokejistů, kteří oblékali jeho dres (Jaroslav a Jiří Holíkovi, Josef Augusta, Jan Suchý a další) jsou známá po celém světě.

Obecně zeměpisná mapa

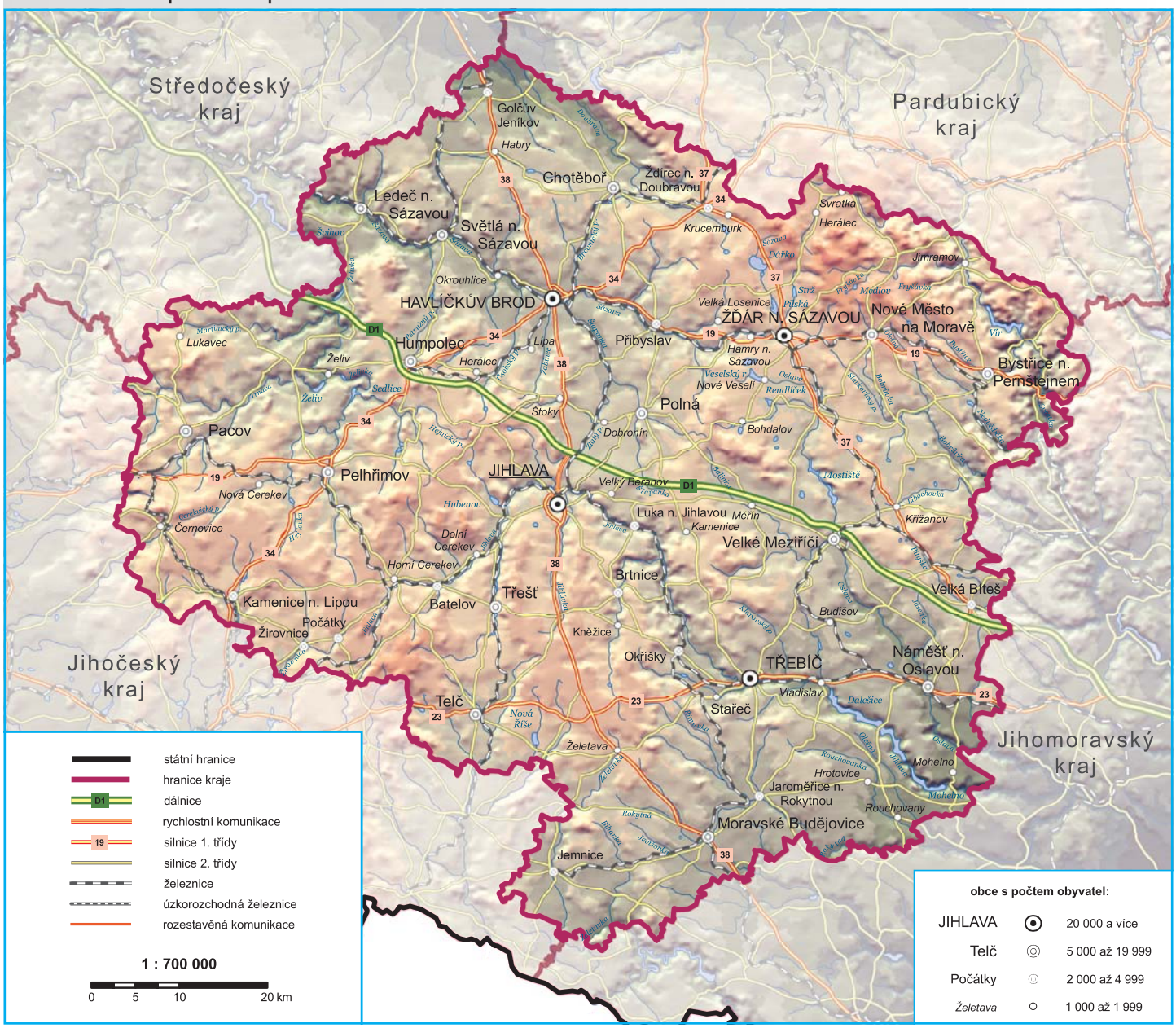

Charakter Vysočiny utváří vyvýšená zvlněná krajina s tradičním rázem podhorského zemědělství a menších venkovských sídel.

Podíl kraje Vysočina na ČR ve vybraných ukazatelích (2006)

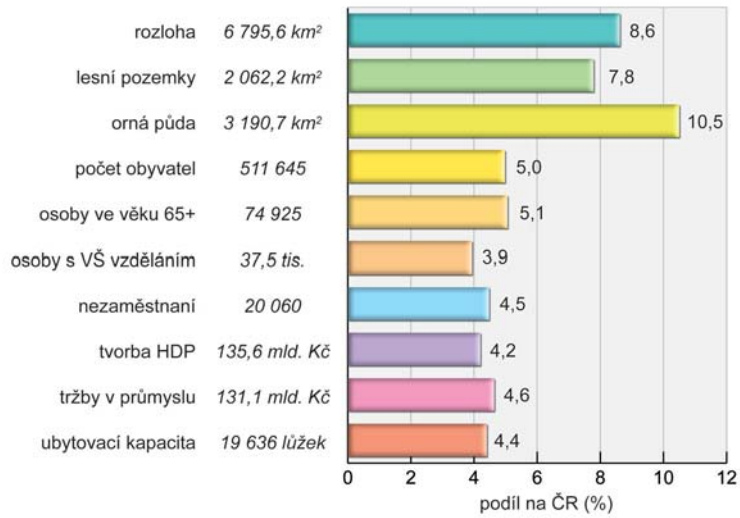

Administrativní členění

Administrativní členění ČR

Kraj Vysočina je jedním ze 14 vyšších územních samosprávných celků České republiky. Společně s Jihomoravským krajem tvoří územní jednotku NUTS 2 Jihovýchod, která jako jeden celek využívá finance ze strukturálních fondů EU.

Správním střediskem Vysočiny se stalo město **Jihlava**, významný dopravní uzel, průmyslové centrum a s 50 tisíci obyvateli také největší sídlo v kraji. Pro potřeby regionální samosprávy vznikl ve městě moderní areál krajského úřadu.

Geomorfologické členění

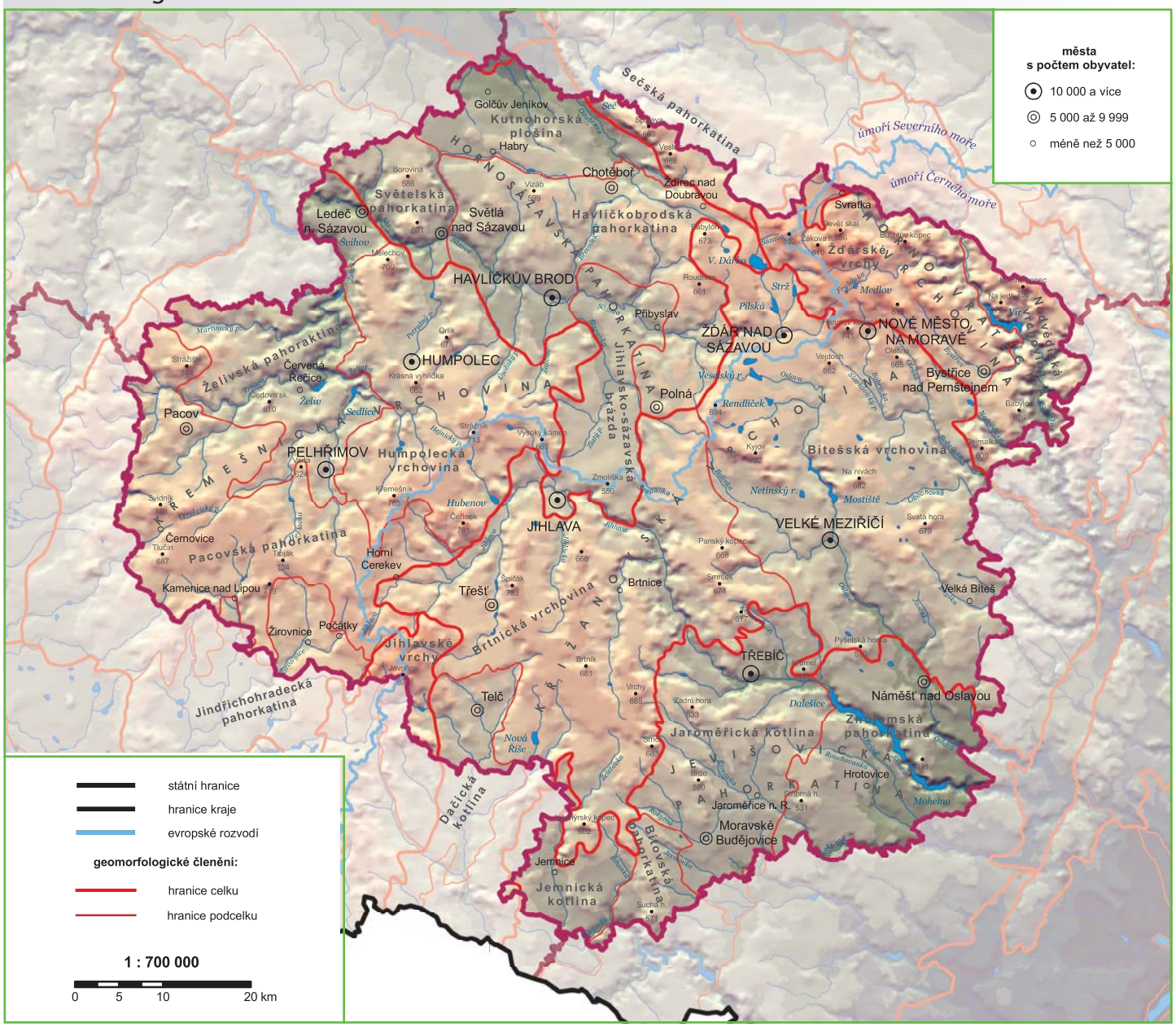

Přírodní památka **Míchova skála** nedaleko vrcholu Javořice představuje typickou ukázku mrazového zvětrávání žul v ledových dobách.

Geologie

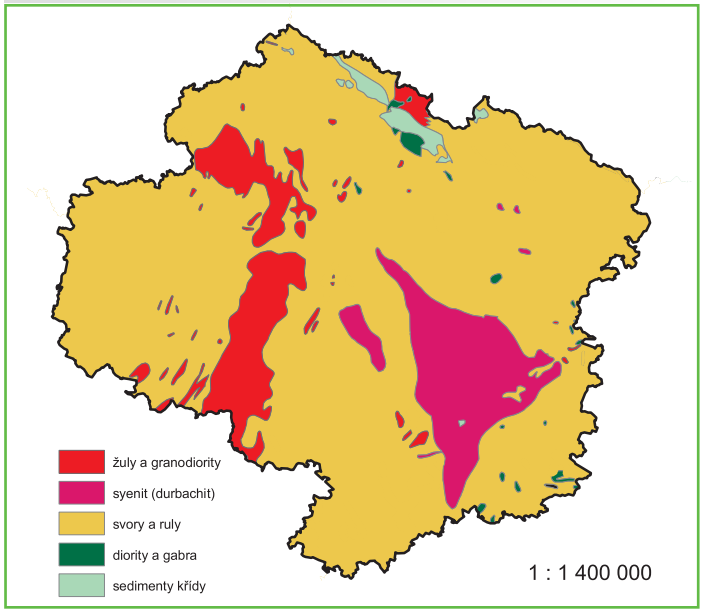

Využití země

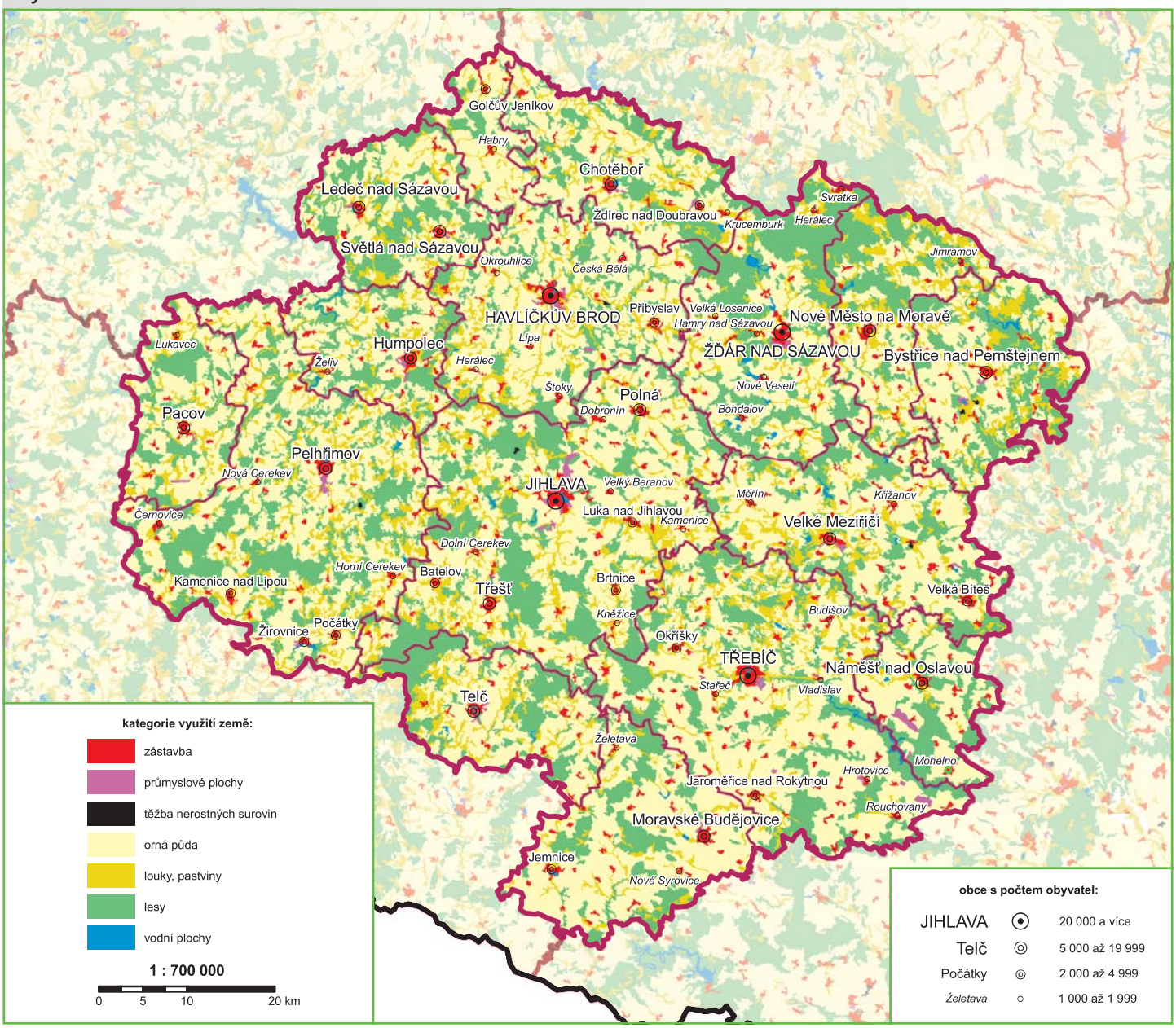

Využití země – ČR a Vysočina

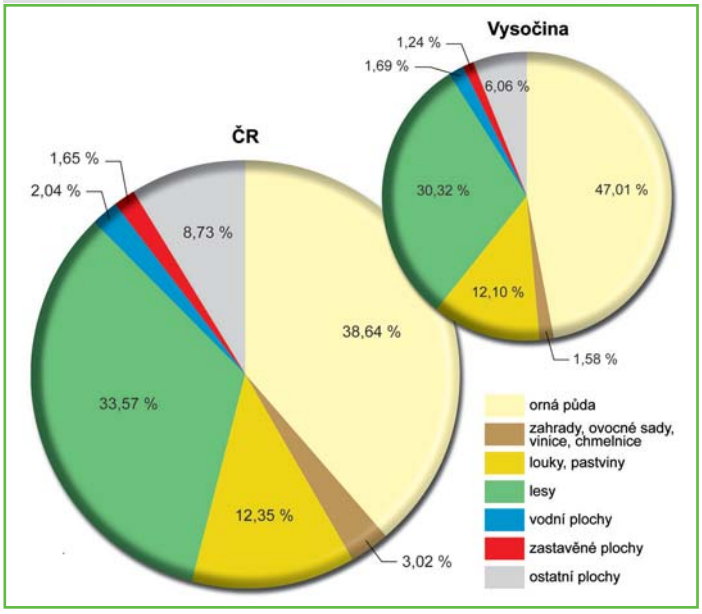

Půdní typy

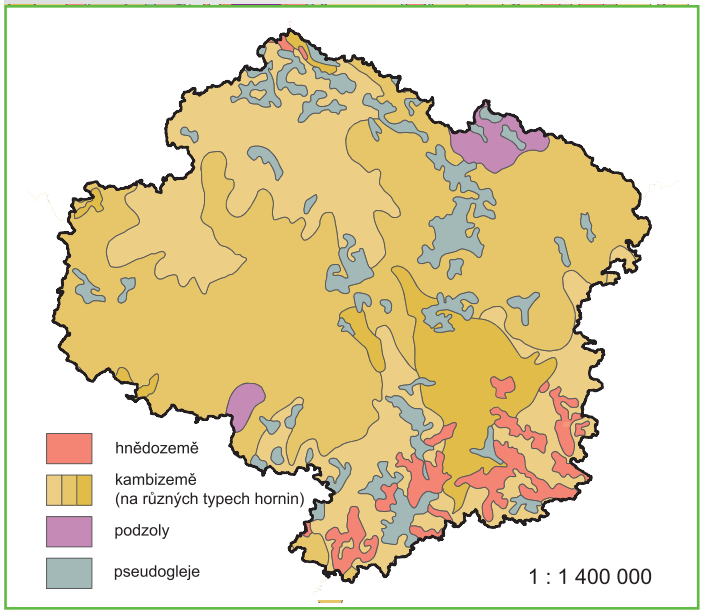

Klima

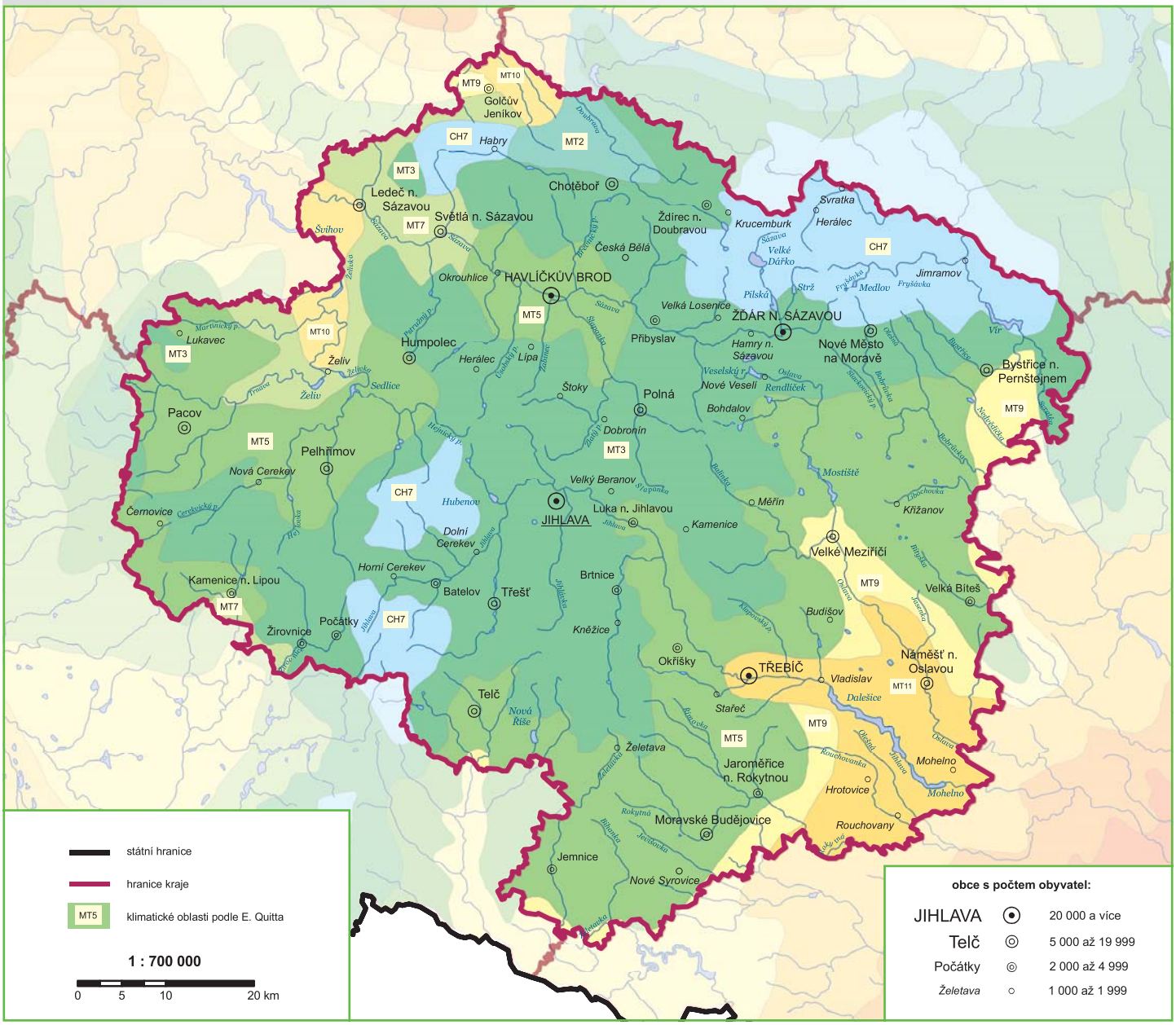

Roční chod teplot a srážek

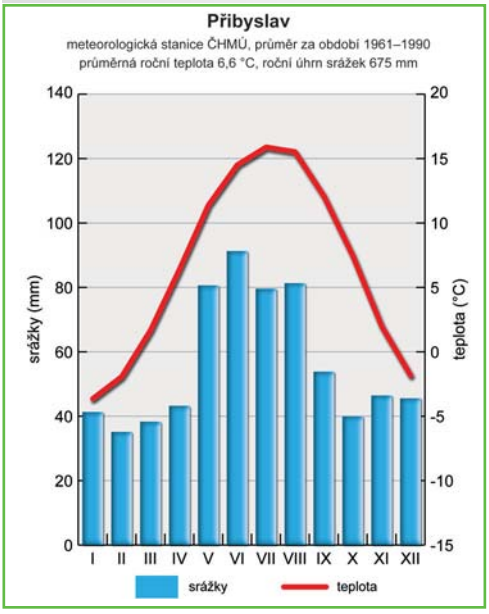

Charakteristiky klimatických oblastí

parametr	ch. o.	mírně teplá oblast						
	CH7	MT2	MT3	MT5	MT7	MT9	MT10	MT11
počet letních dnů ($t_{max} \geq 25$ °C)	10–30	20–30	20–30	30–40	30–40	40–50	40–50	40–50
počet dnů s prům. teplotou 10 °C a více	120–140	140–160	120–140	140–160	140–160	140–160	140–160	140–160
počet mrazových dnů ($t_{min} < 0$ °C)	140–160	110–130	130–160	130–140	110–130	110–130	110–130	110–130
počet ledových dnů ($t_{max} < 0$ °C)	50–60	40–50	40–50	40–50	40–50	30–40	30–40	30–40
průměrná teplota v lednu (°C)	–3 – –4	–3 – –4	–3 – –4	–4 – –5	–2 – –3	–3 – –4	–2 – –3	–2 – –3
průměrná teplota v červenci (°C)	15–16	16–17	16–17	16–17	16–17	17–18	17–18	17–18
průměrná teplota v dubnu (°C)	4–6	6–7	6–7	6–7	6–7	6–7	7–8	7–8
průměrná teplota v říjnu (°C)	6–7	6–7	6–7	6–7	7–8	7–8	7–8	7–8
prům. počet dnů se srážkami 1 mm a více	120–130	120–130	110–120	100–120	100–120	100–120	100–120	90–100
úhrn srážek ve vegetačním období (mm)	500–600	450–500	350–450	350–450	400–450	400–450	400–450	350–400
úhrn srážek v zimním období (mm)	350–400	250–300	250–300	250–300	250–300	250–300	200–250	200–250
počet dnů se sněhovou pokrývkou	100–120	80–100	60–100	60–100	60–80	60–80	50–60	50–60
počet zamračených dnů	150–160	150–160	120–150	120–150	120–150	120–150	120–150	120–150
počet jasných dnů	40–50	40–50	40–50	50–60	40–50	40–50	40–50	40–50

Poznámka: ch. o. – chladná oblast, t_{max} – maximální teplota, t_{min} – minimální teplota

Ochrana přírody

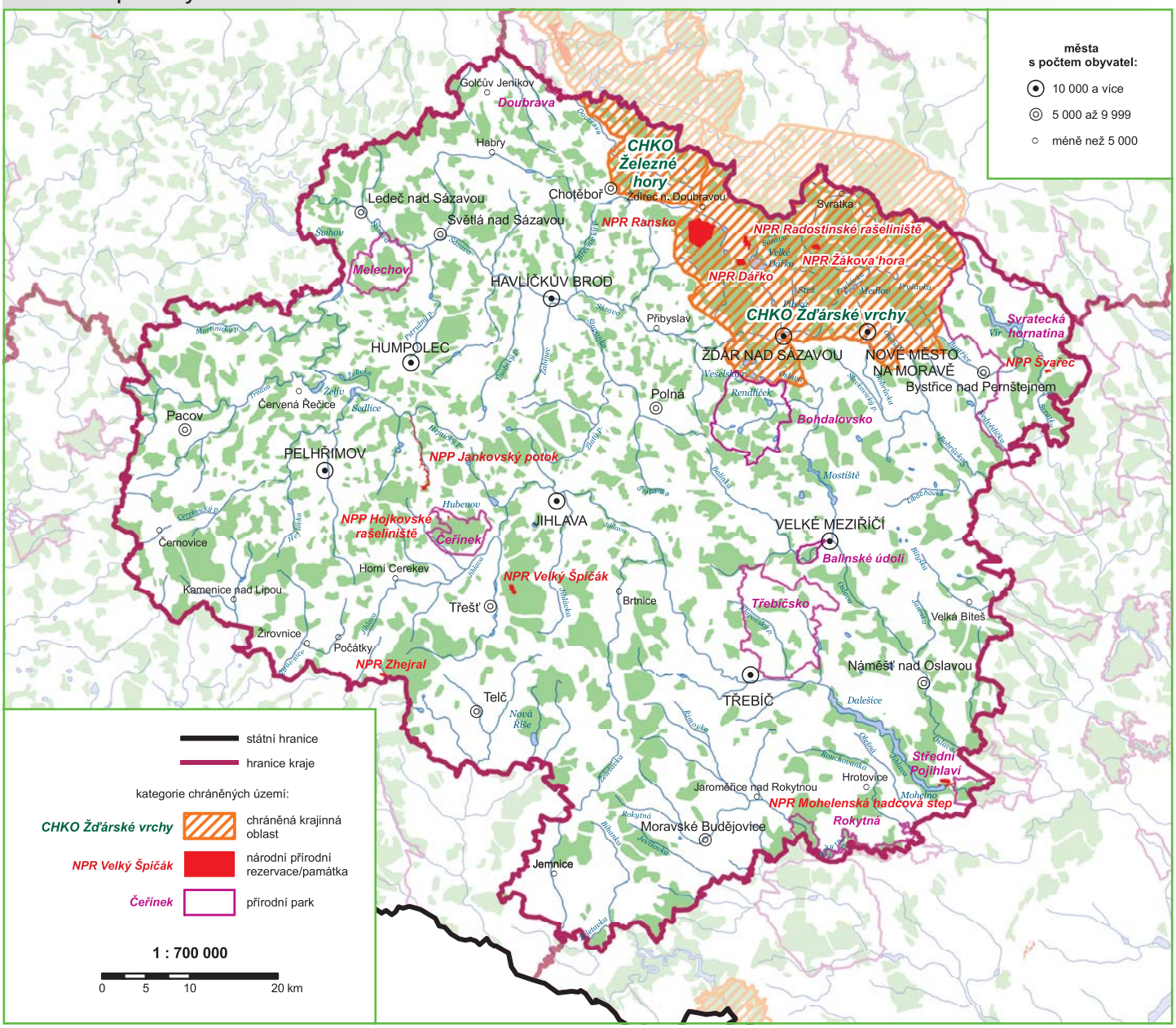

Chráněná území

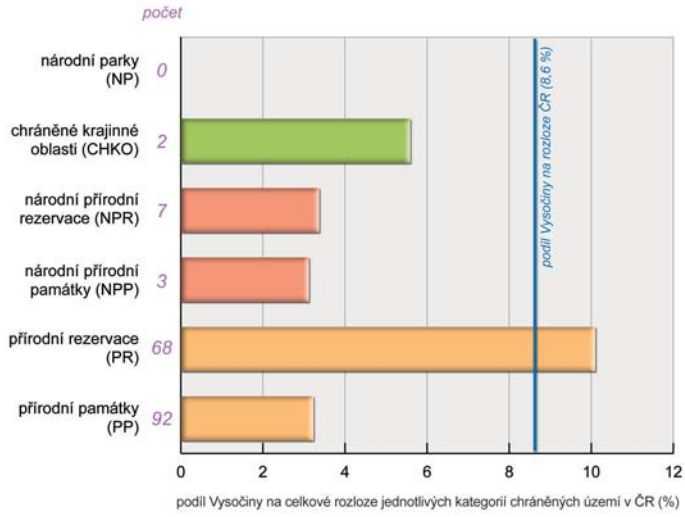

Národní přírodní rezervace **Radostínské rašeliniště** se rozkládá na plochém rozvodí Sázavy a Doubravy nedaleko rybníka Velké Dářko. Plochy, kde lidé až do první světové války těžili rašelinu tzv. borkováním, dnes opět přirozeně zarůstají rašeliníkem.

Kvalita životního prostředí

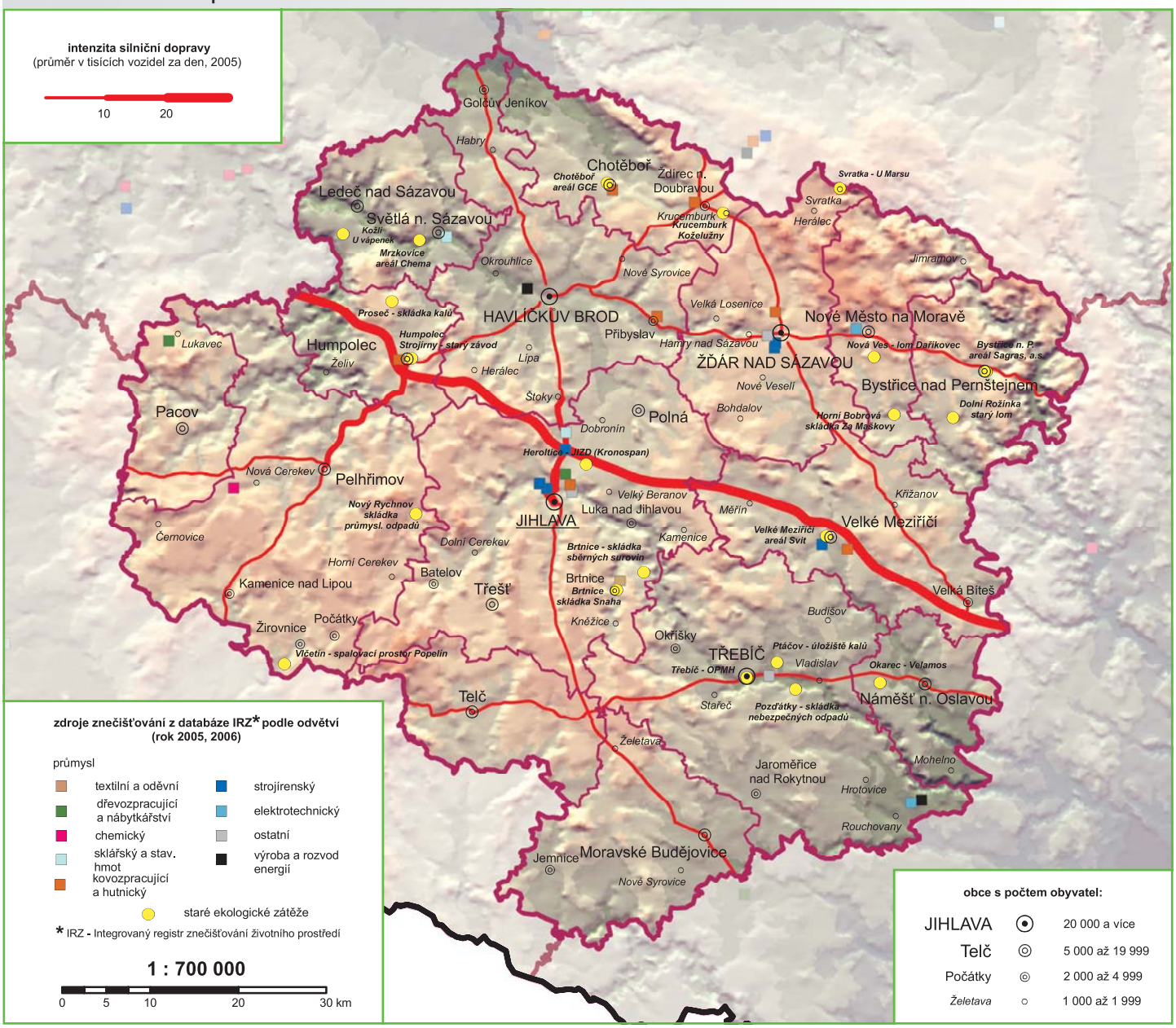

Největší znečišťovatelé životního prostředí

Integrovaný registr znečišťování (IRZ) je veřejně přístupný informační systém spravovaný Ministerstvem životního prostředí ČR. Od roku 2004 shromažďuje povinně ohlášené údaje o emisích do ovzduší, vody, půdy a o přenosech registrovaných látek v odpadech. Občanské sdružení Arnika využívá údaje z IRZ k vypracování seznamů největších znečišťovatelů na základě posouzení nebezpečnosti vypuštěných látek v životním prostředí a pro lidské zdraví. Tabulky největších znečišťovatelů v kraji Vysočina za rok 2006 vede jihlavský podnik **Kronospan CR, s. r. o.**, který se umístil i v celostátní desítce největších znečišťovatelů karcinogenními a mutagenními látkami a je vůbec největším producentem úniků formaldehydu do ovzduší v ČR. K dalším významným znečišťovatelům patří na Vysočině **Sklo Bohemia, a. s.**, Světlá nad Sázavou, **Burson Properties, a. s.**, Jihlava, **Duno CS a. s.**, Moraveč, **Moravské kovárny, a. s.**, Jihlava, **Žďas, a. s.**, Žďár nad Sázavou, **Motorpal, a. s.**, Jihlava, **První brněnská strojírna Velká Bíteš, a. s.**, **ACO Industries k. s.**, Přibyslav, **Medin**, Nové Město na Moravě a **Tokoz a. s.**, Žďár nad Sázavou.

Radonové riziko

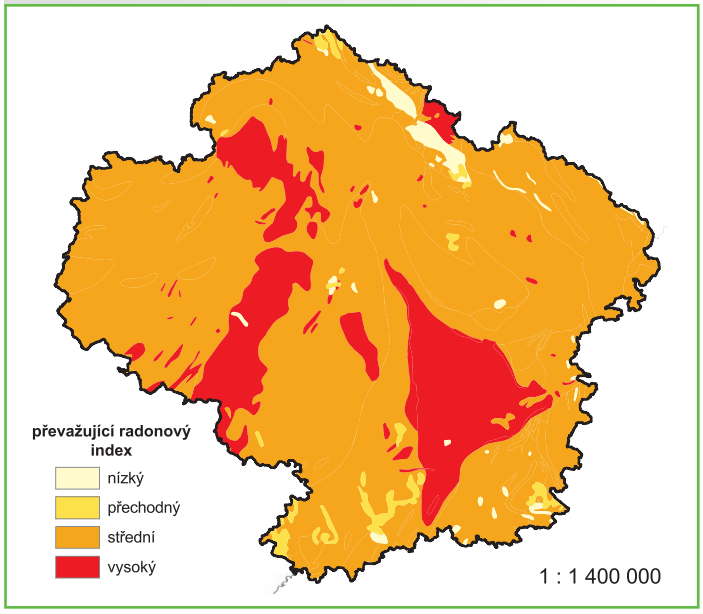

Hustota zalidnění (obce)

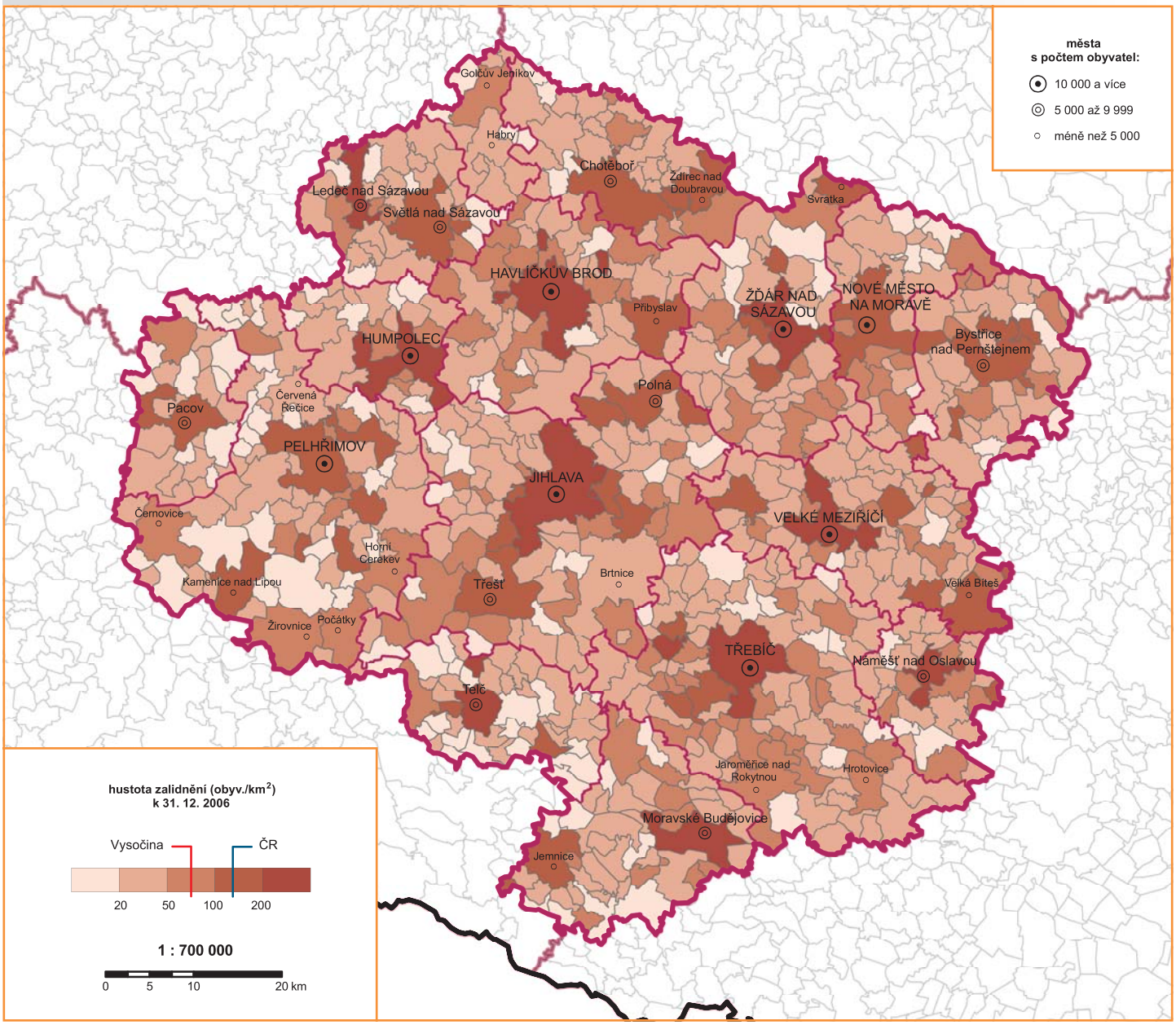

Hustota zalidnění (obvody ORP)

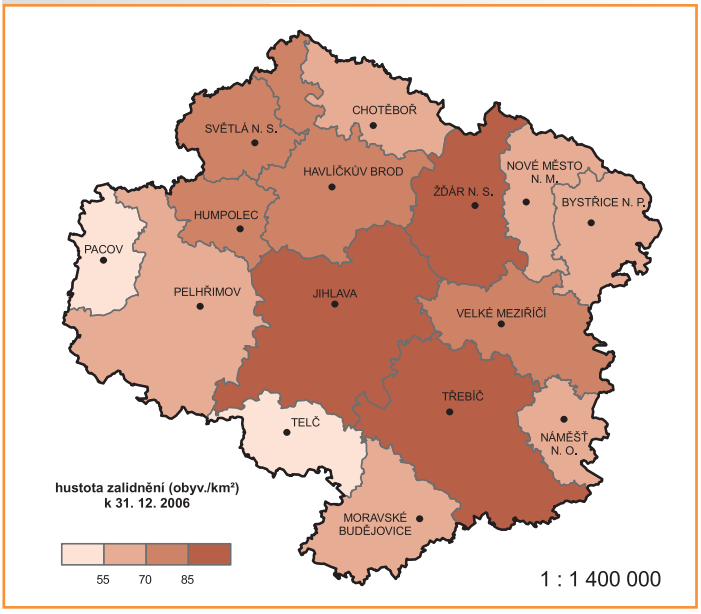

Městské obyvatelstvo

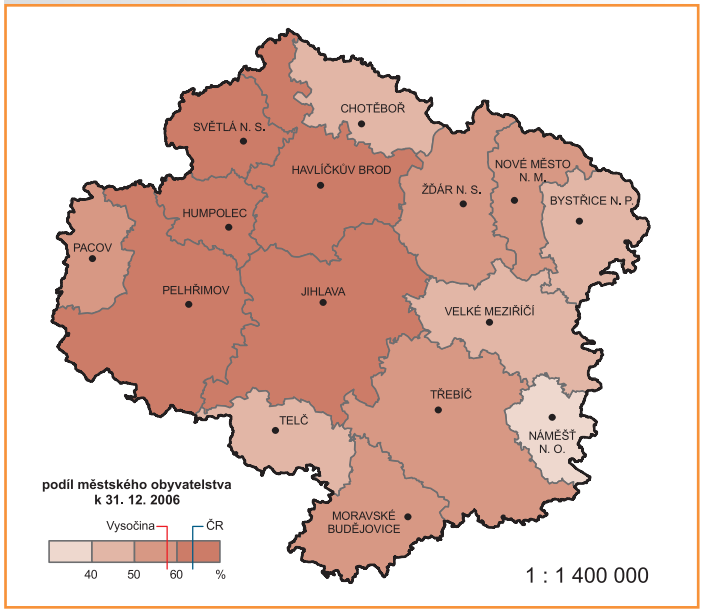

Vývoj počtu obyvatel 2001–2006

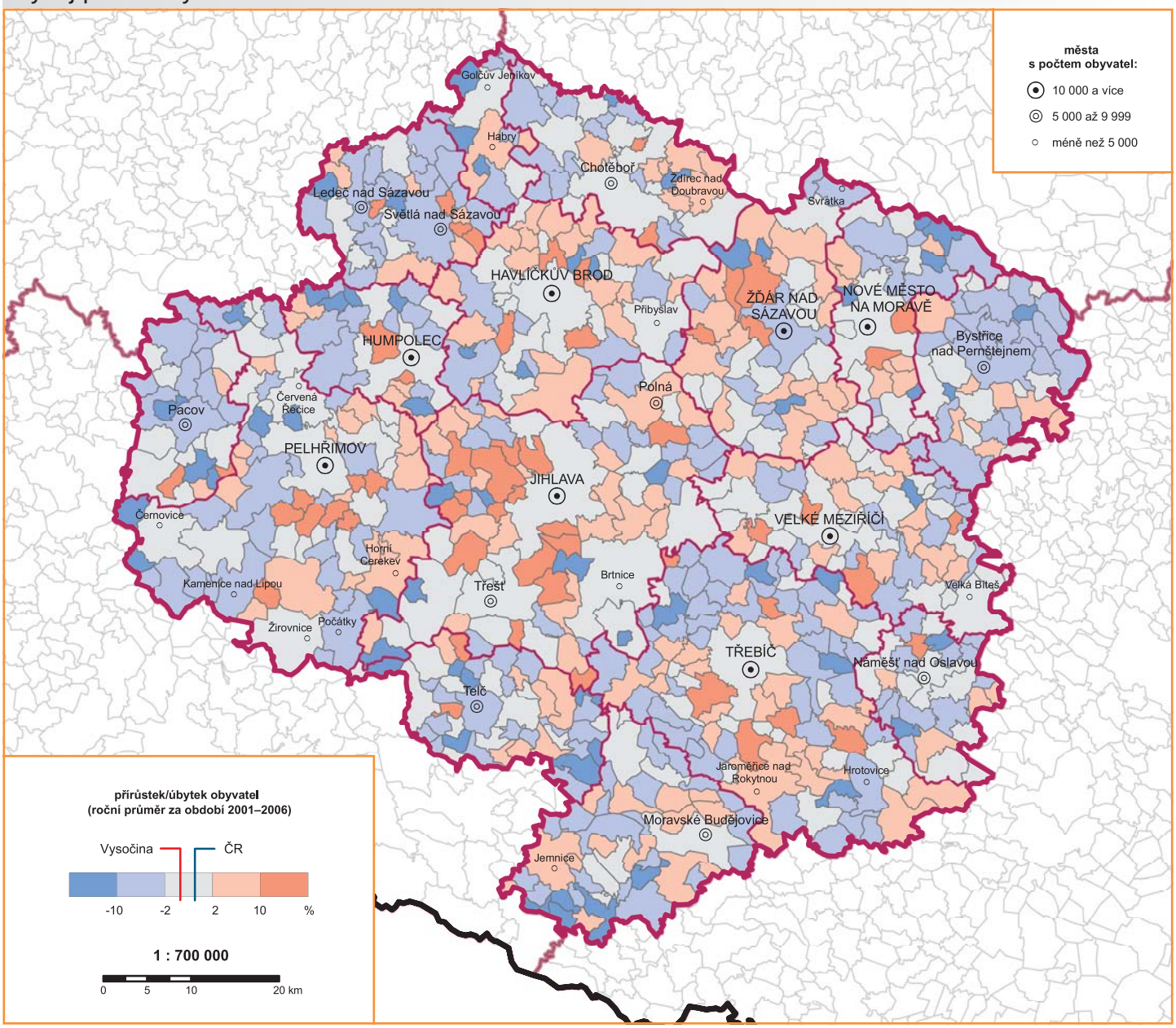

Přirozený a migrační pohyb obyvatel 1991–2006

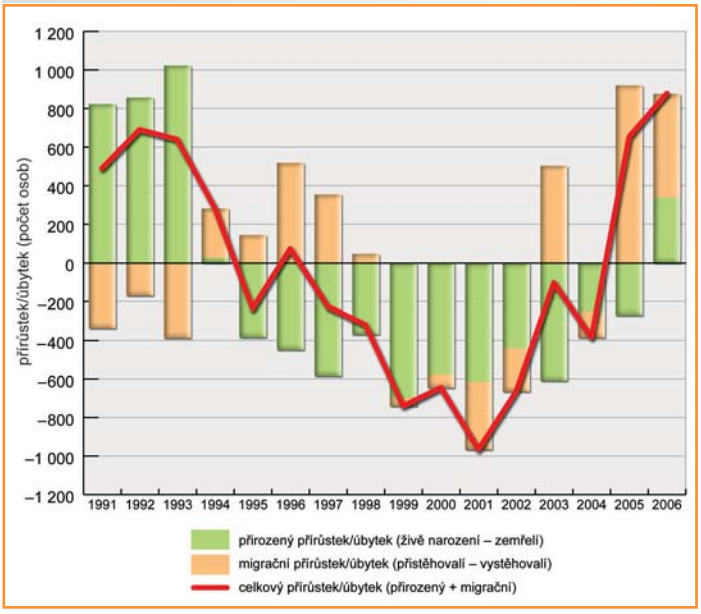

Vývoj počtu obyvatel 1970–2001

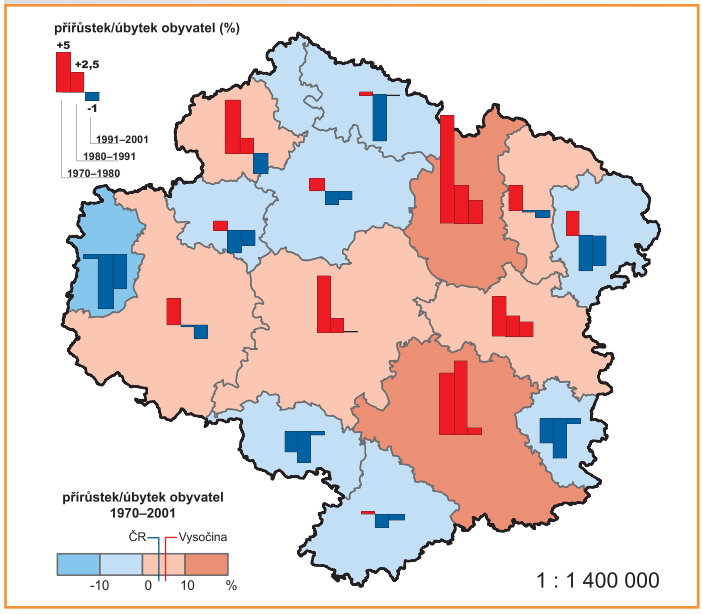

Porodnost 2001–2006 (obce)

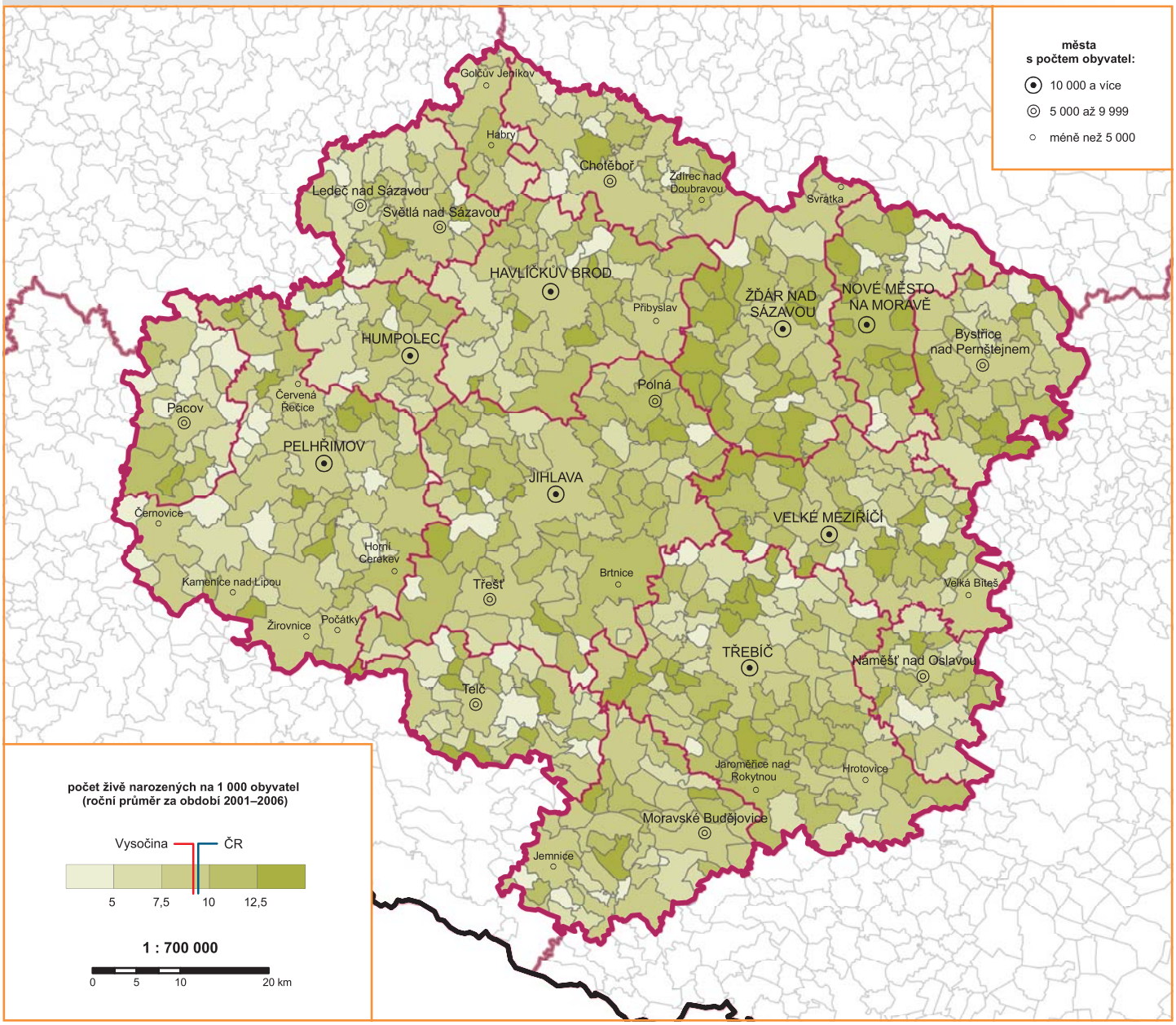

Porodnost 1991–1995, 1996–2000 a 2001–2006 (obvody ORP)

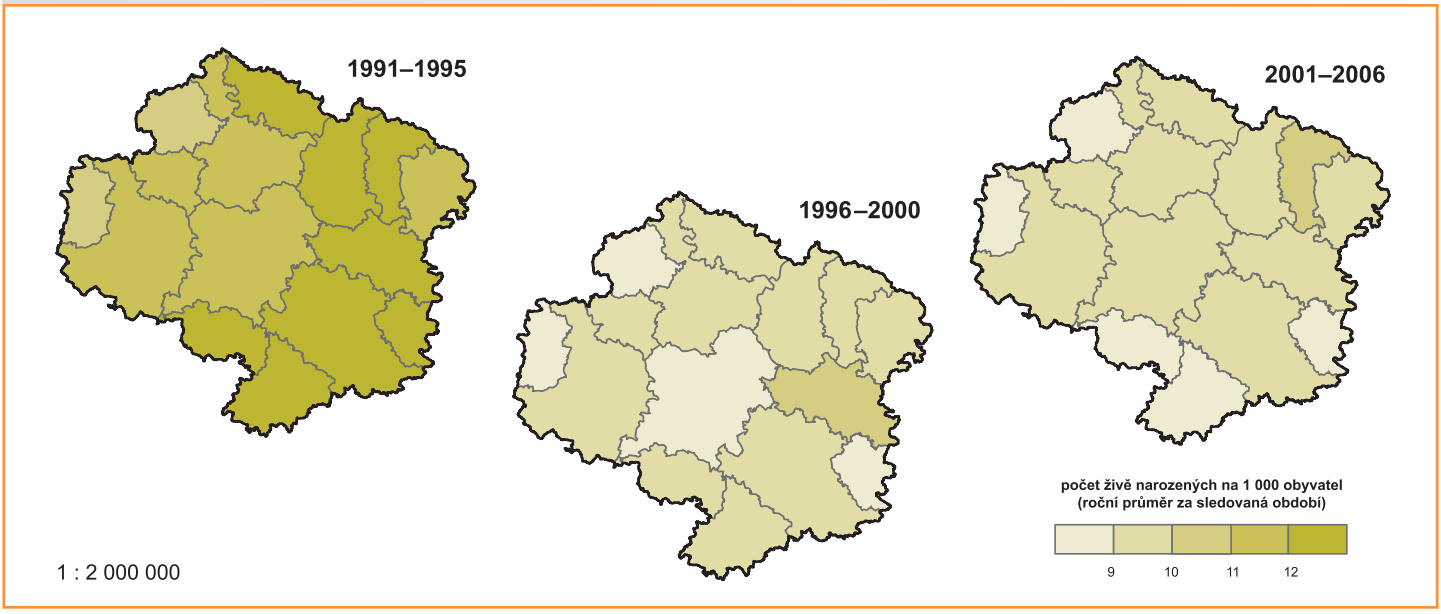

Úmrtnost 2001–2006 (obce)

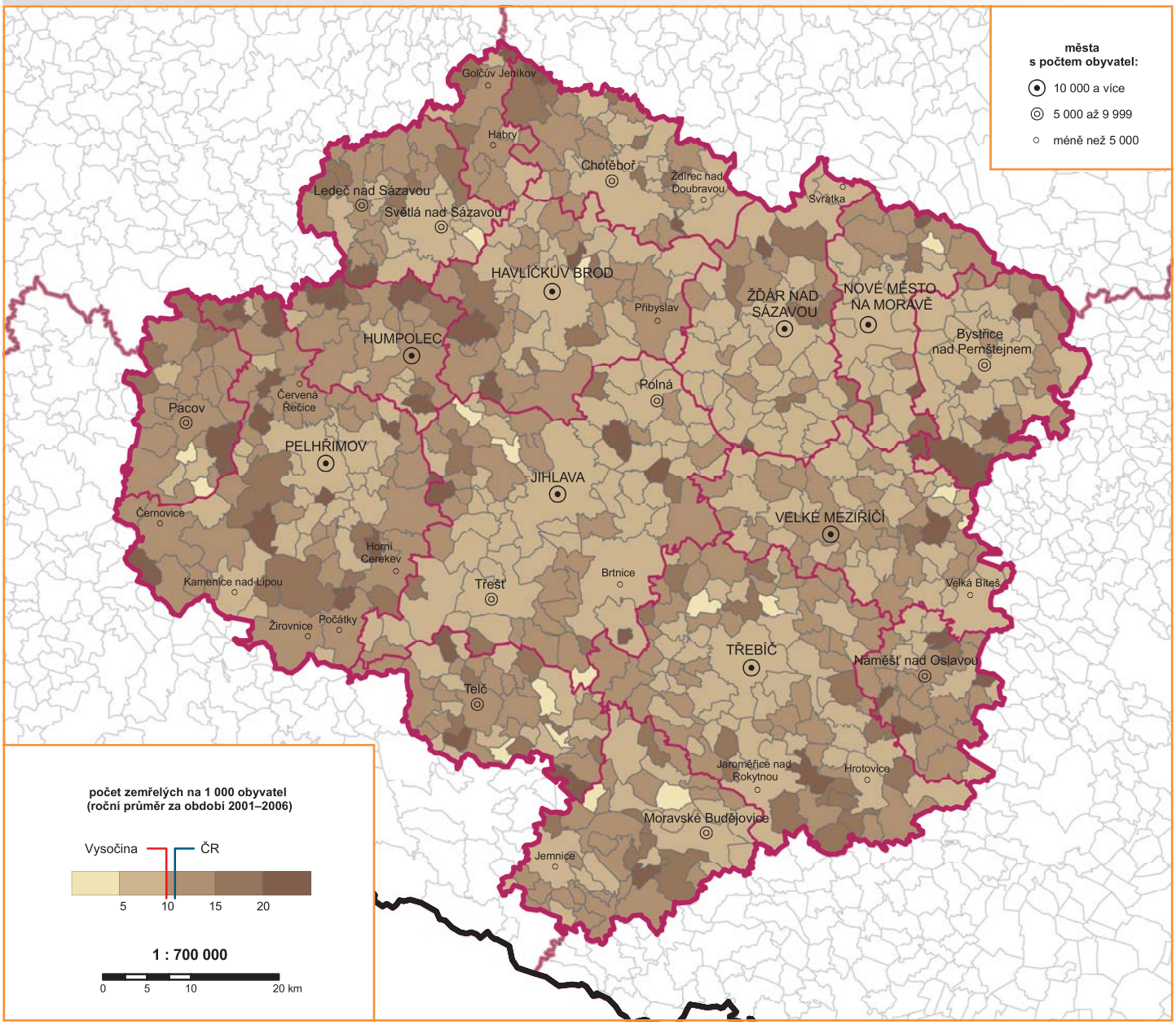

Úmrtnost 1991–1995, 1996–2000 a 2001–2006 (obvody ORP)

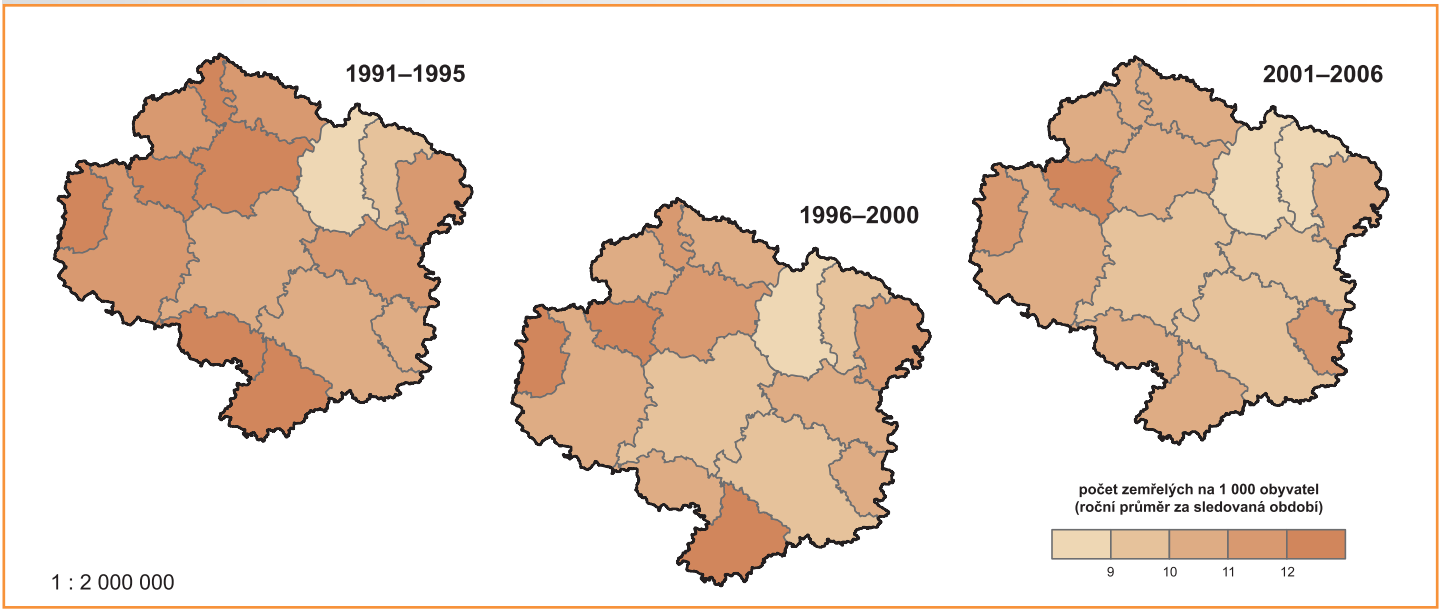

Migrace 2001–2006 (obce)

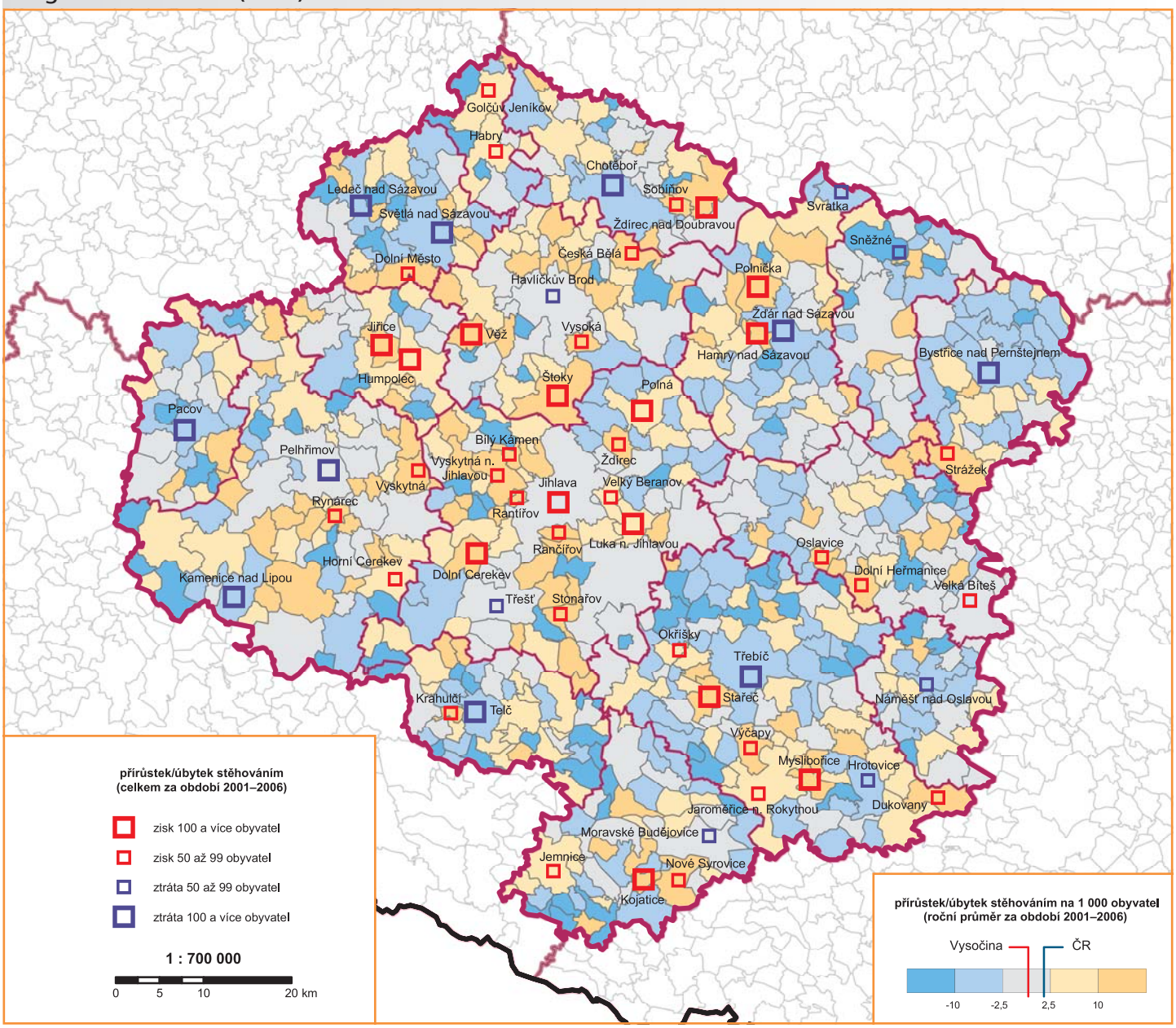

Migrace 1991–1995, 1996–2000 a 2001–2006 (obvody ORP)

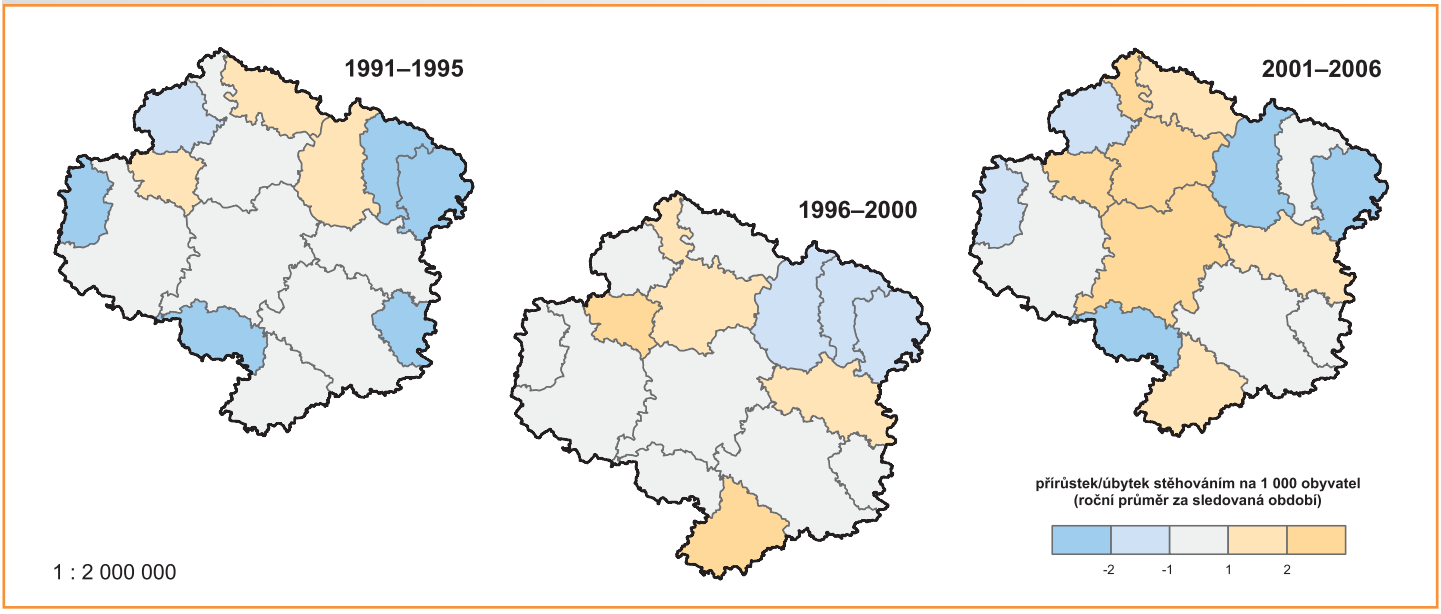

Sňatečnost 2001–2006

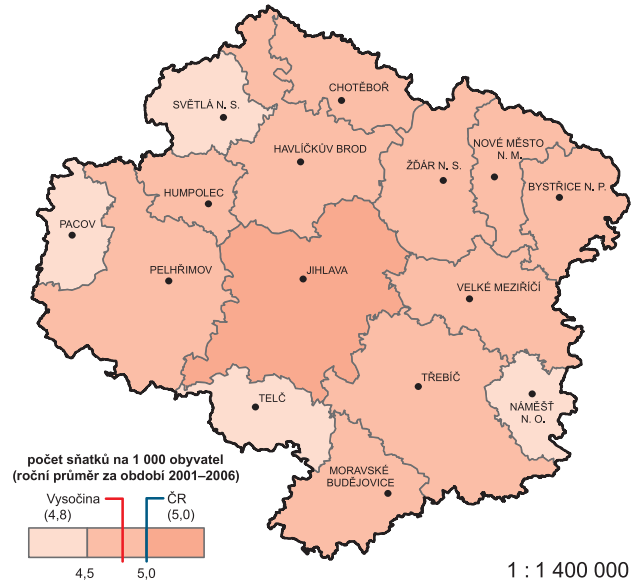

K vyhledávaným místům svatebních obřadů v kraji patří působivé prostředí renesančního **zámku v Telči**.

Rozvodovost 2001–2006

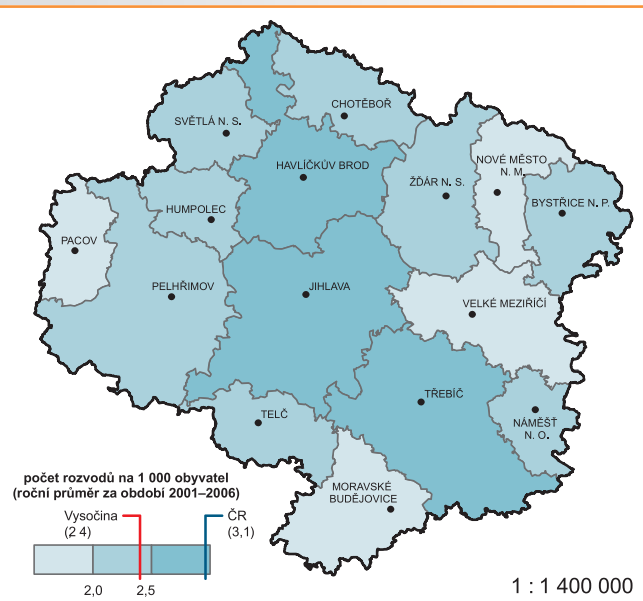

Rozvodovost v kraji Vysočina a v ČR

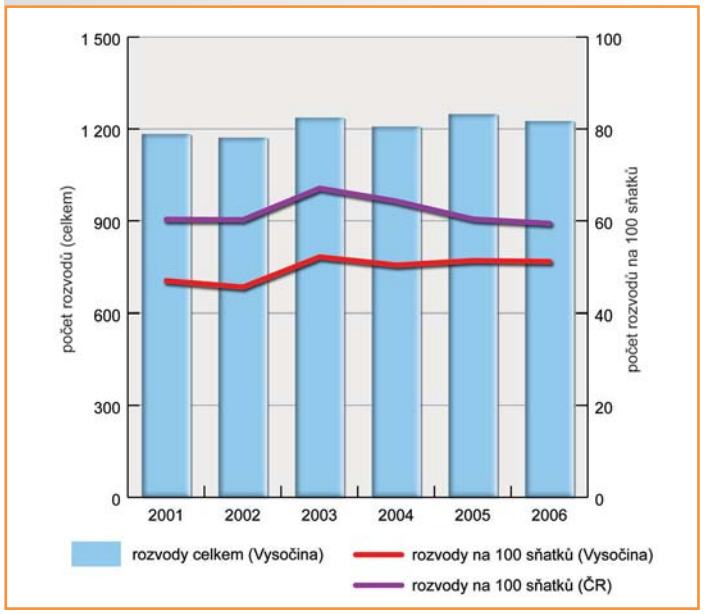

Potratovost 2001–2006

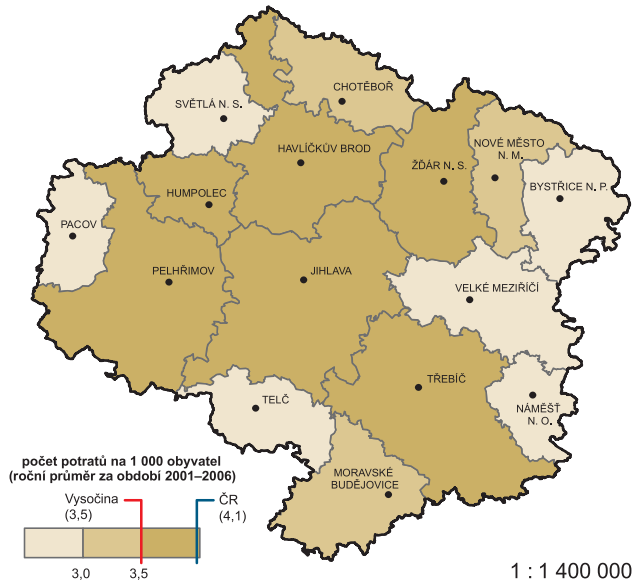

Potratovost v kraji Vysočina a v ČR

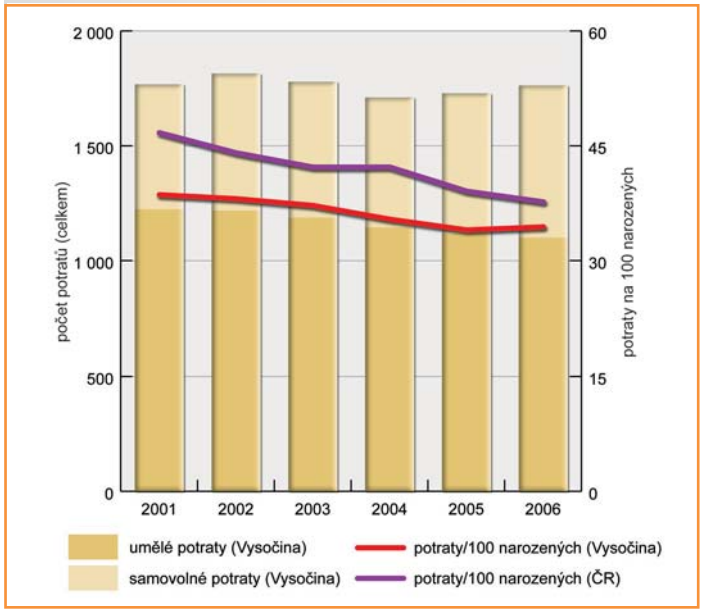

Poproduktivní obyvatelstvo (obce)

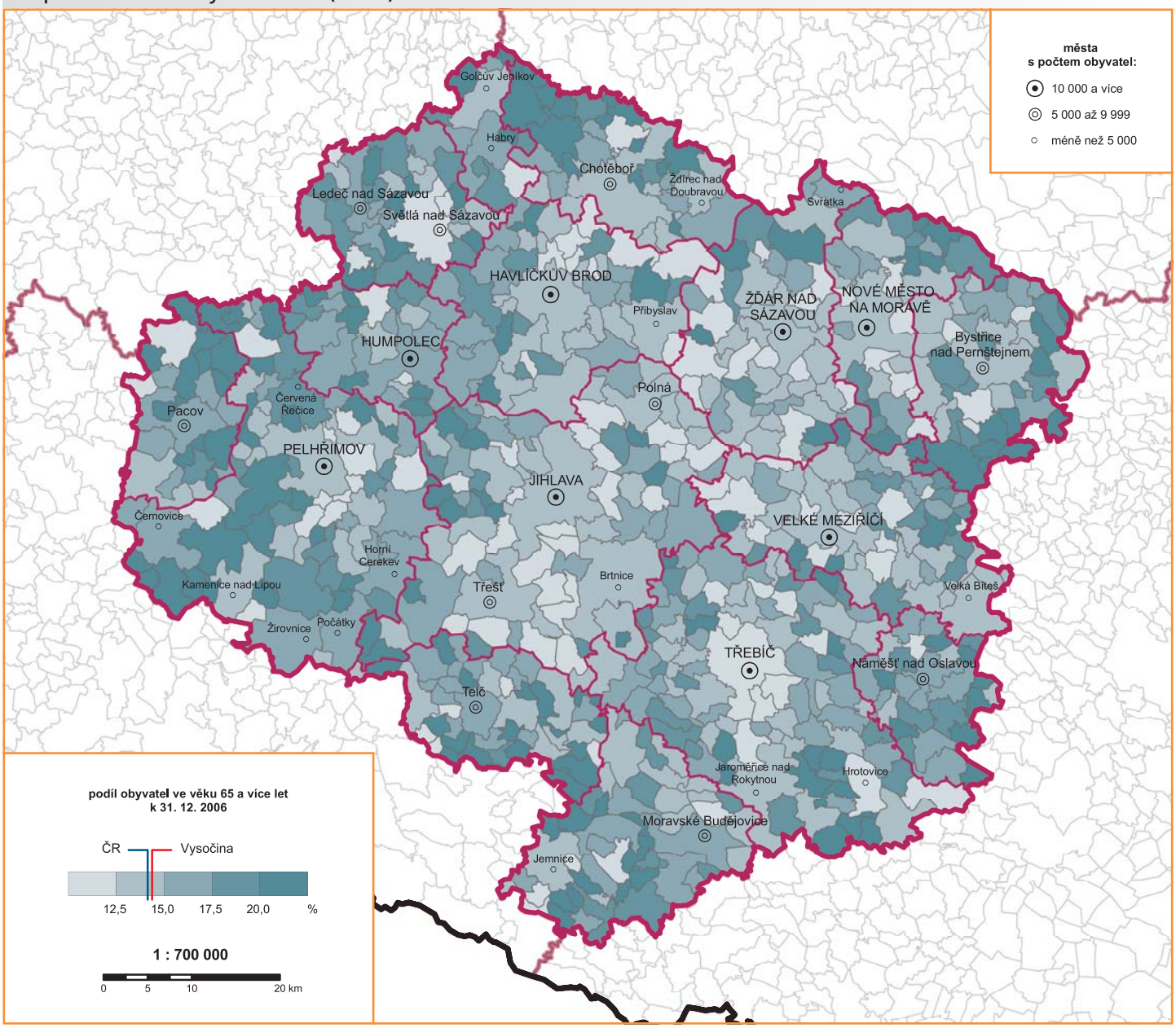

Věková pyramida obyvatel Vysočiny

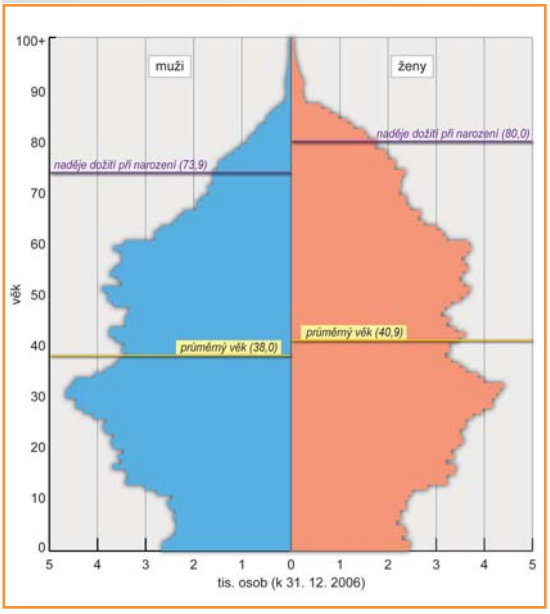

Předproduktivní a poproduktivní obyvatelstvo (obvody ORP)

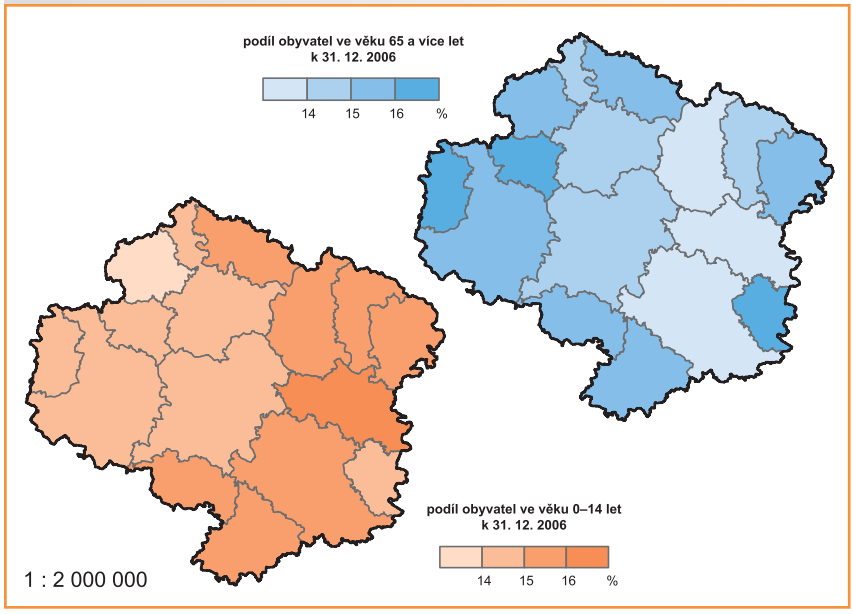

Vzdělanost obyvatel (obce)

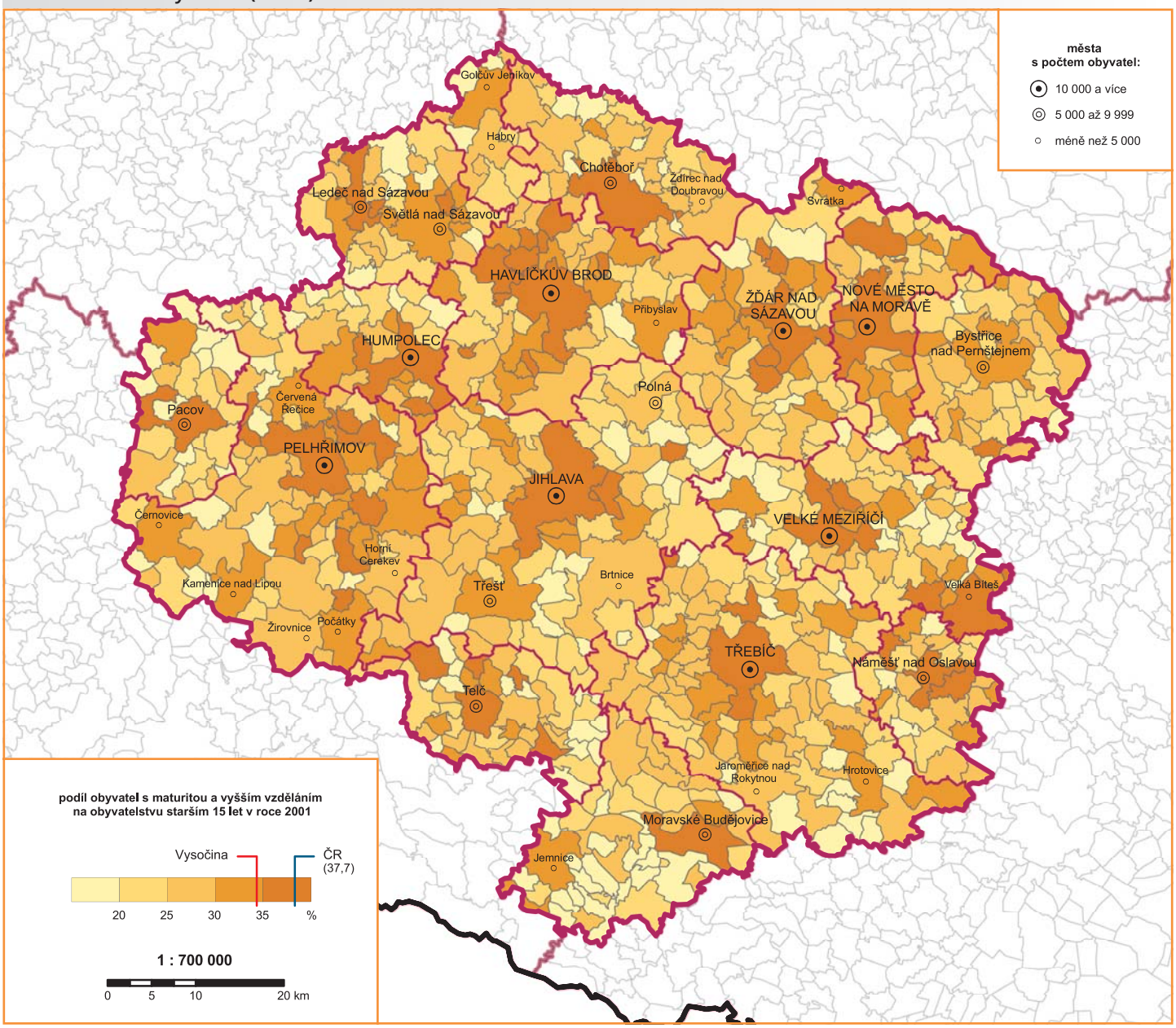

Vzdělanost obyvatel (obvody ORP)

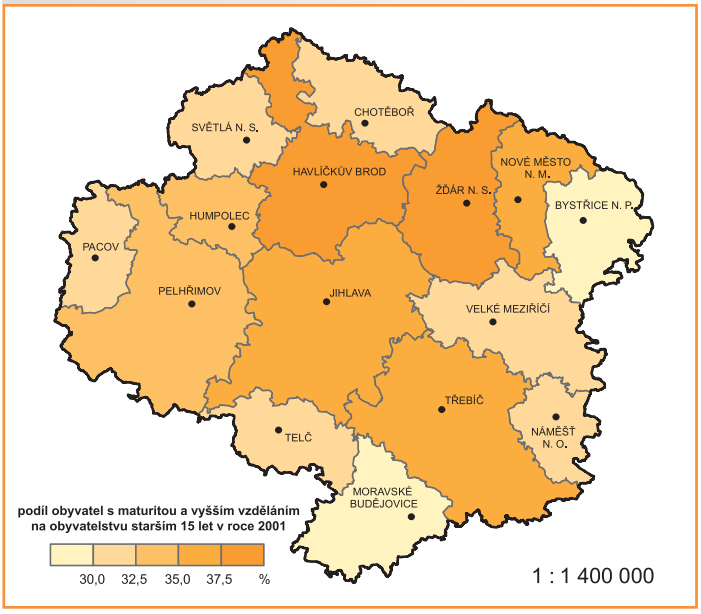

Vzdělanostní struktura obyvatel Vysočiny 1991 a 2001

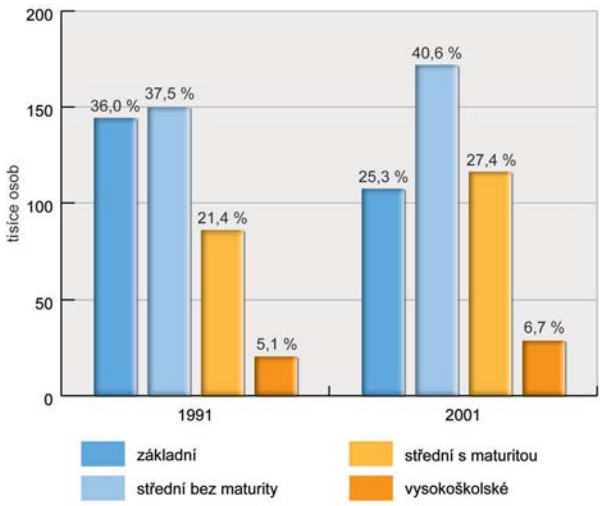

Míra religiozity

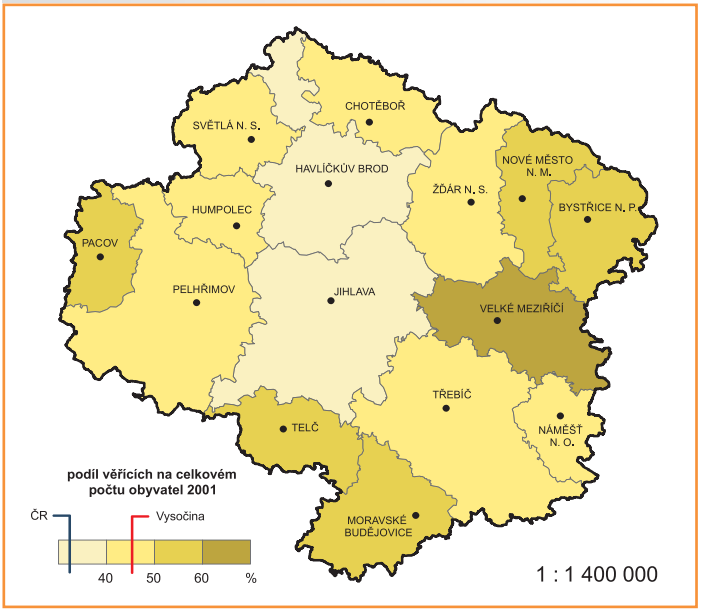

Náboženská struktura obyvatel Vysočiny 1991 a 2001

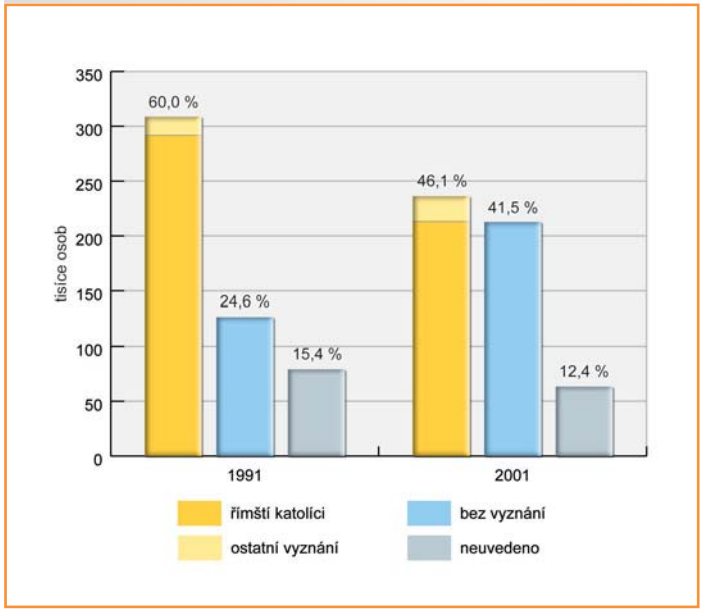

Moravská národnost

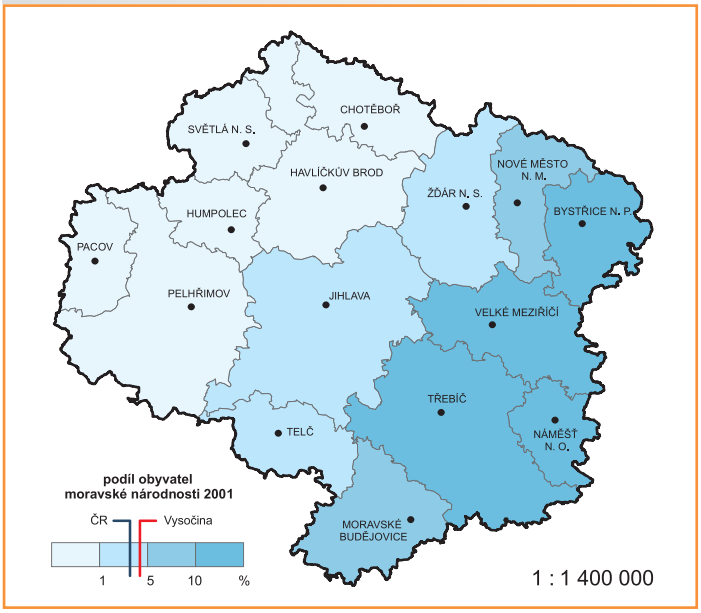

Národnostní struktura obyvatel Vysočiny 1991 a 2001

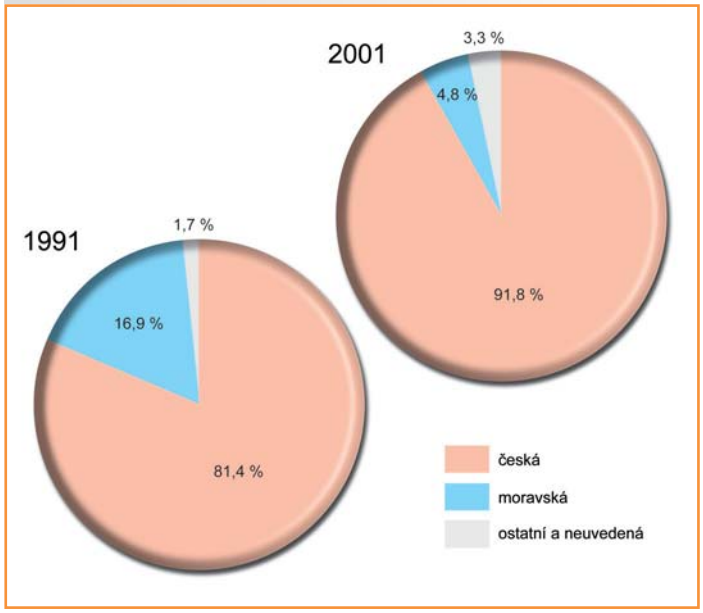

Rodáci

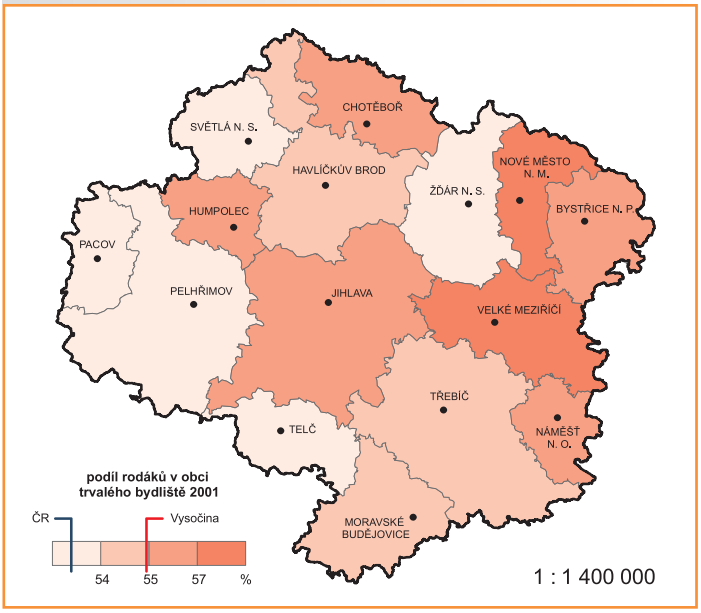

Lidové tradice Vysočiny se udržují také činností folklorních spolků, které lidem připomínají místní kroje, zvyky a obyčeje.

Zemědělství

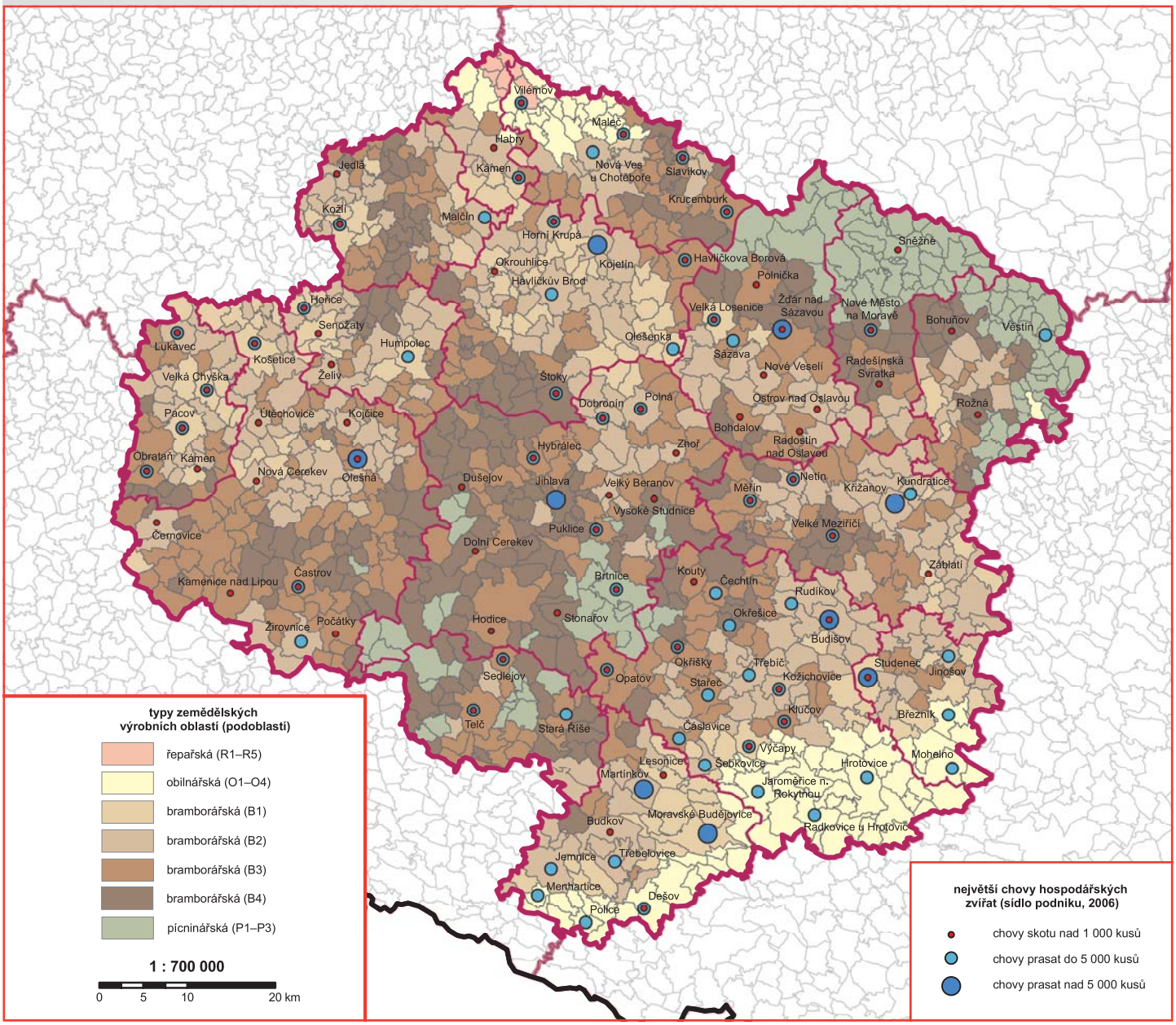

Míra zornění

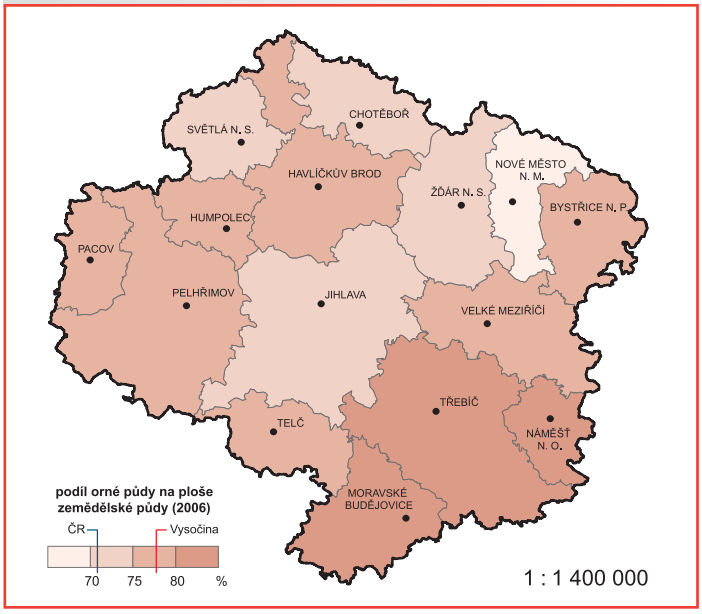

K tradičním a dosud rozšířeným zemědělským činnostem patří na Vysočině pěstování brambor a chov hovězího skotu.

Cena zemědělské půdy

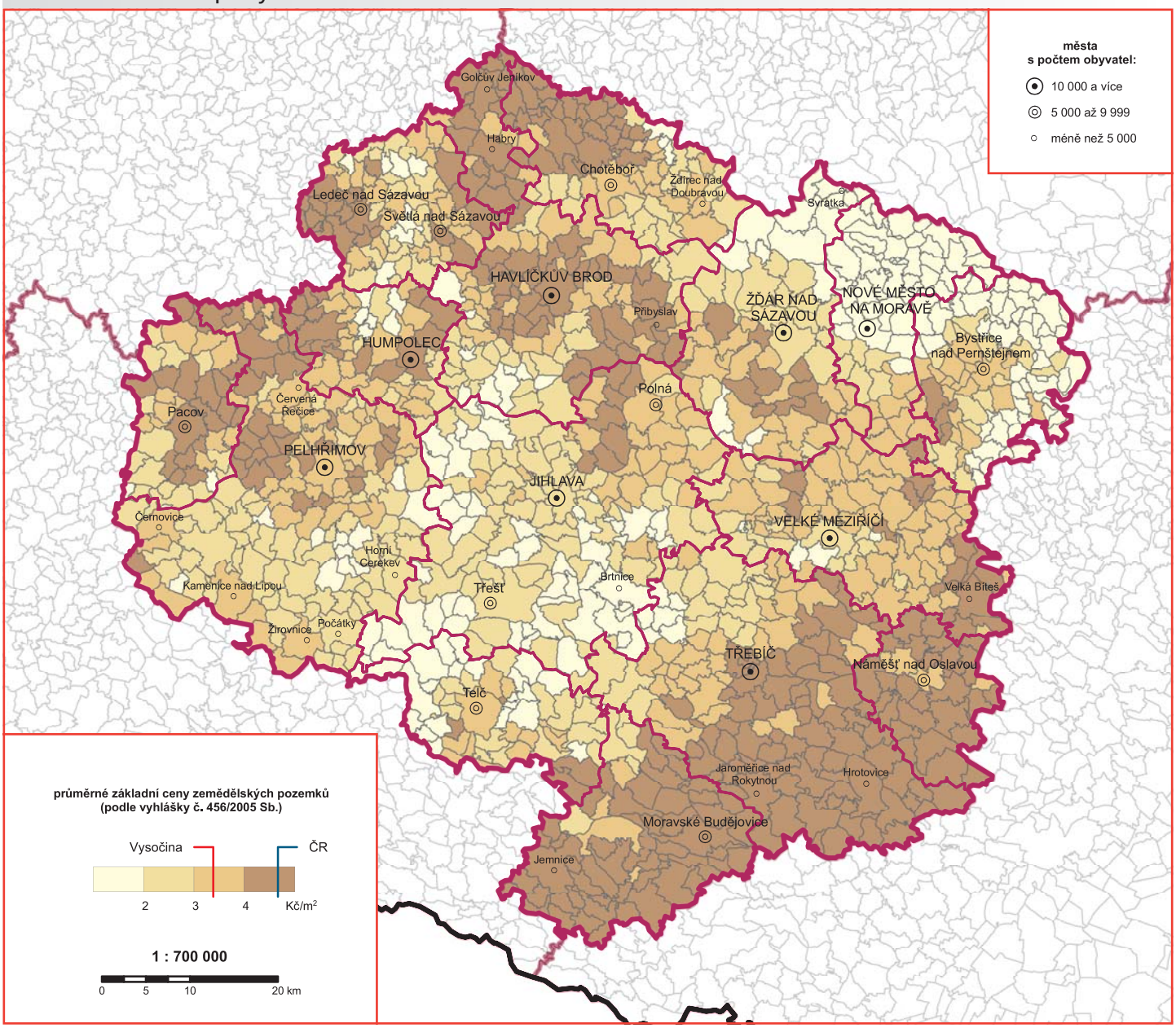

Podnikatelská aktivita v zemědělství

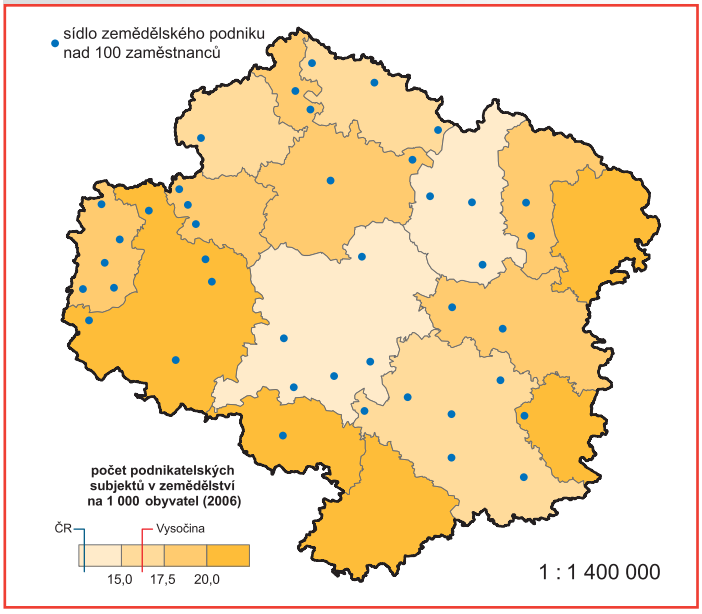

Zaměstnanost v zemědělství, lesnictví a rybolovu

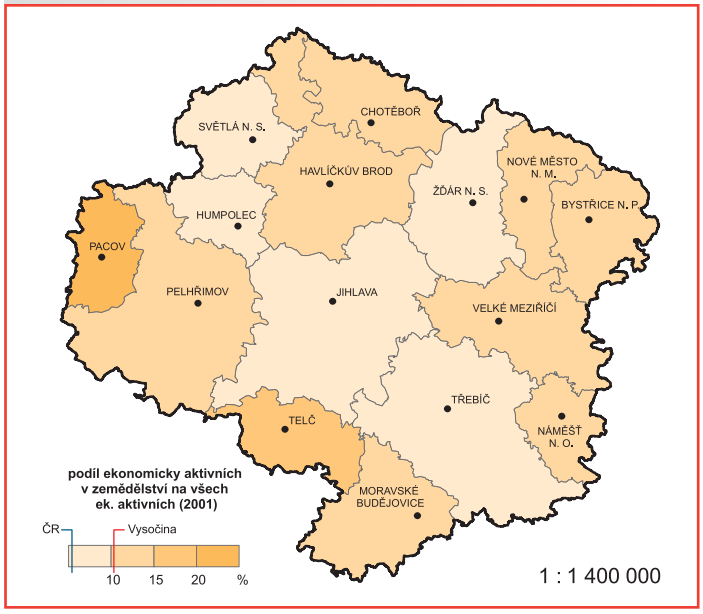

Lesní hospodářství

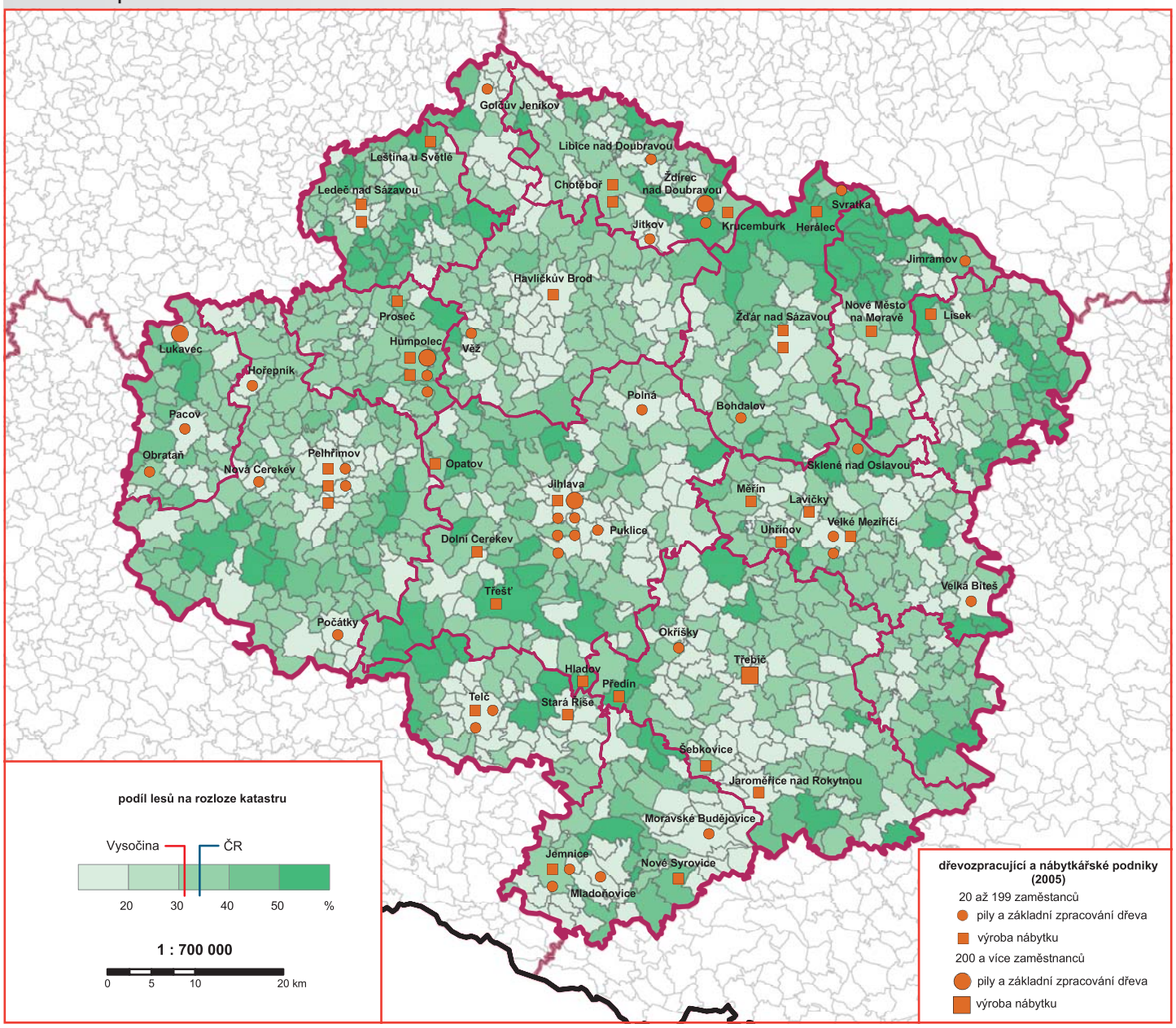

Těžba dřeva na Vysočině

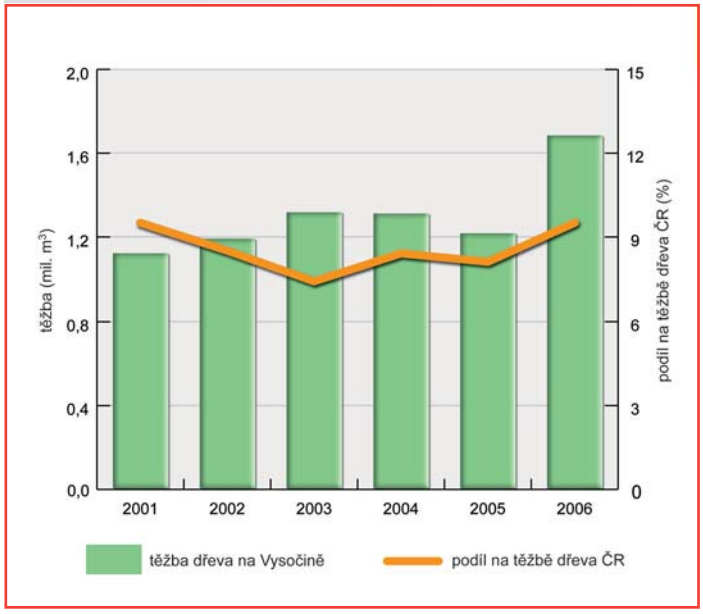

V kraji Vysočina se ročně vytěží zhruba 1,6 mil. m³ dřeva, což představuje asi 9 % celkového objemu dřeva vytěženého v ČR. Jednoznačně převažuje dřevo z jehličnatých stromů (přes 97 %).

Průmysl

Zaměstnanost v průmyslu

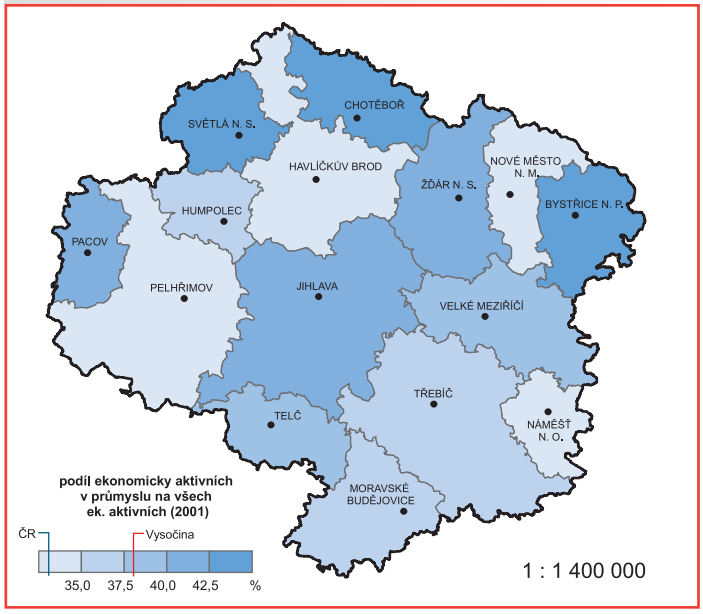

Těžba nerostných surovin

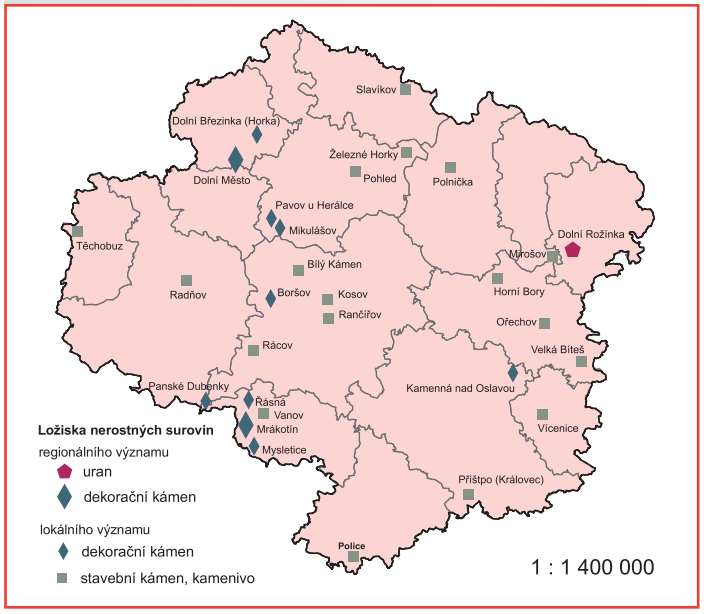

Investice a zahraniční kapitál

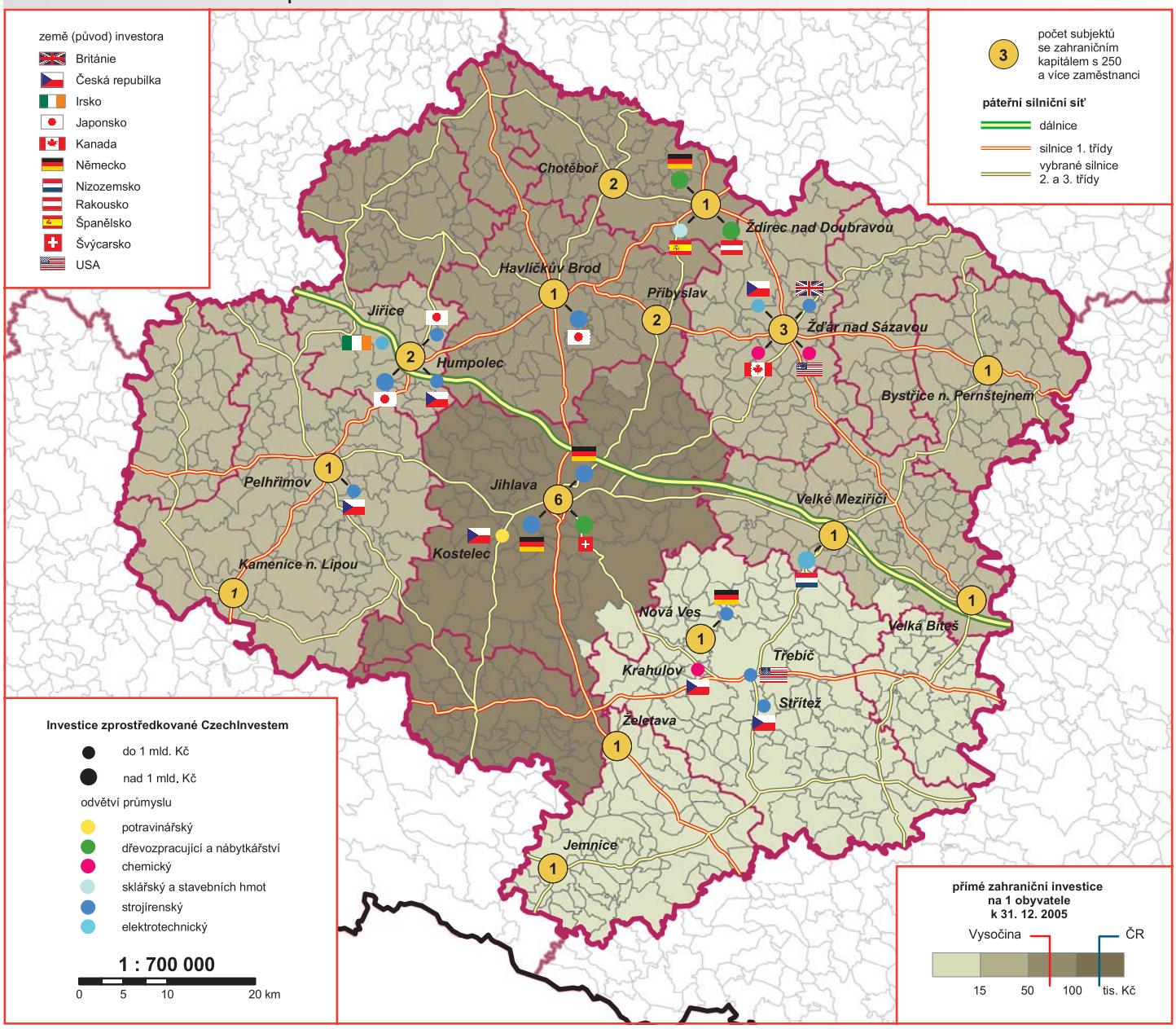

Investice do krajů ČR

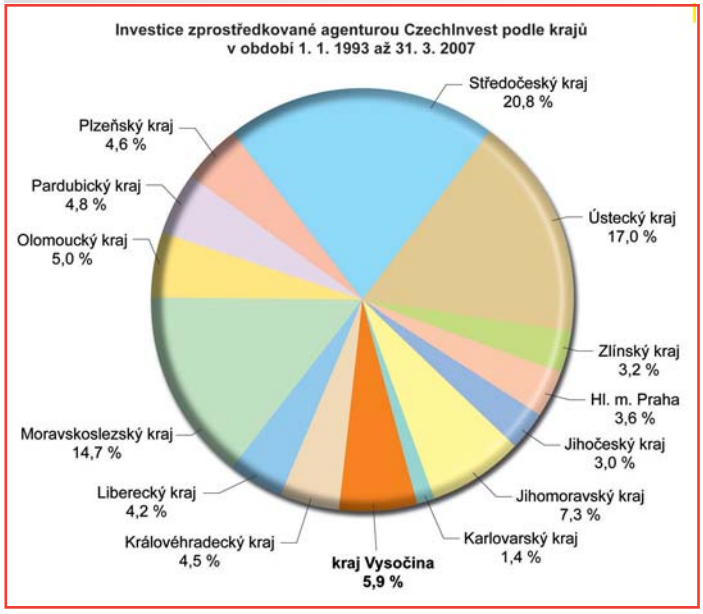

Nová pracovní místa v průmyslu (kraj Vysočina)

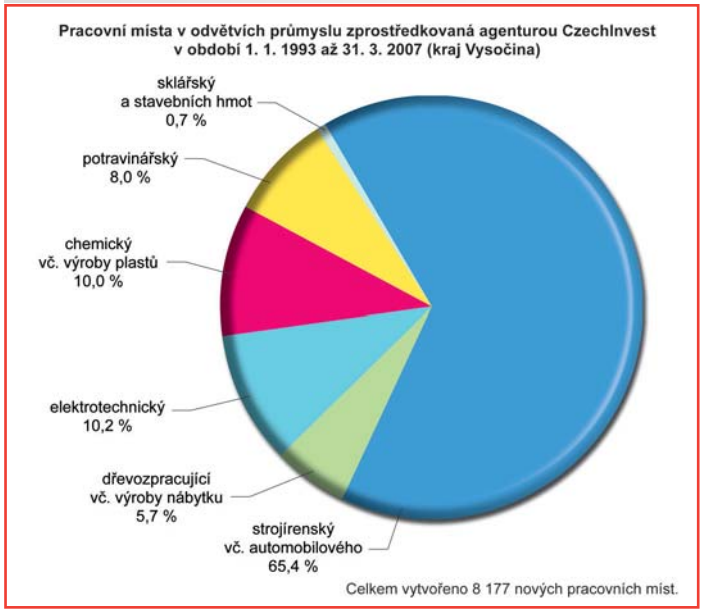

Nezaměstnanost (obce)

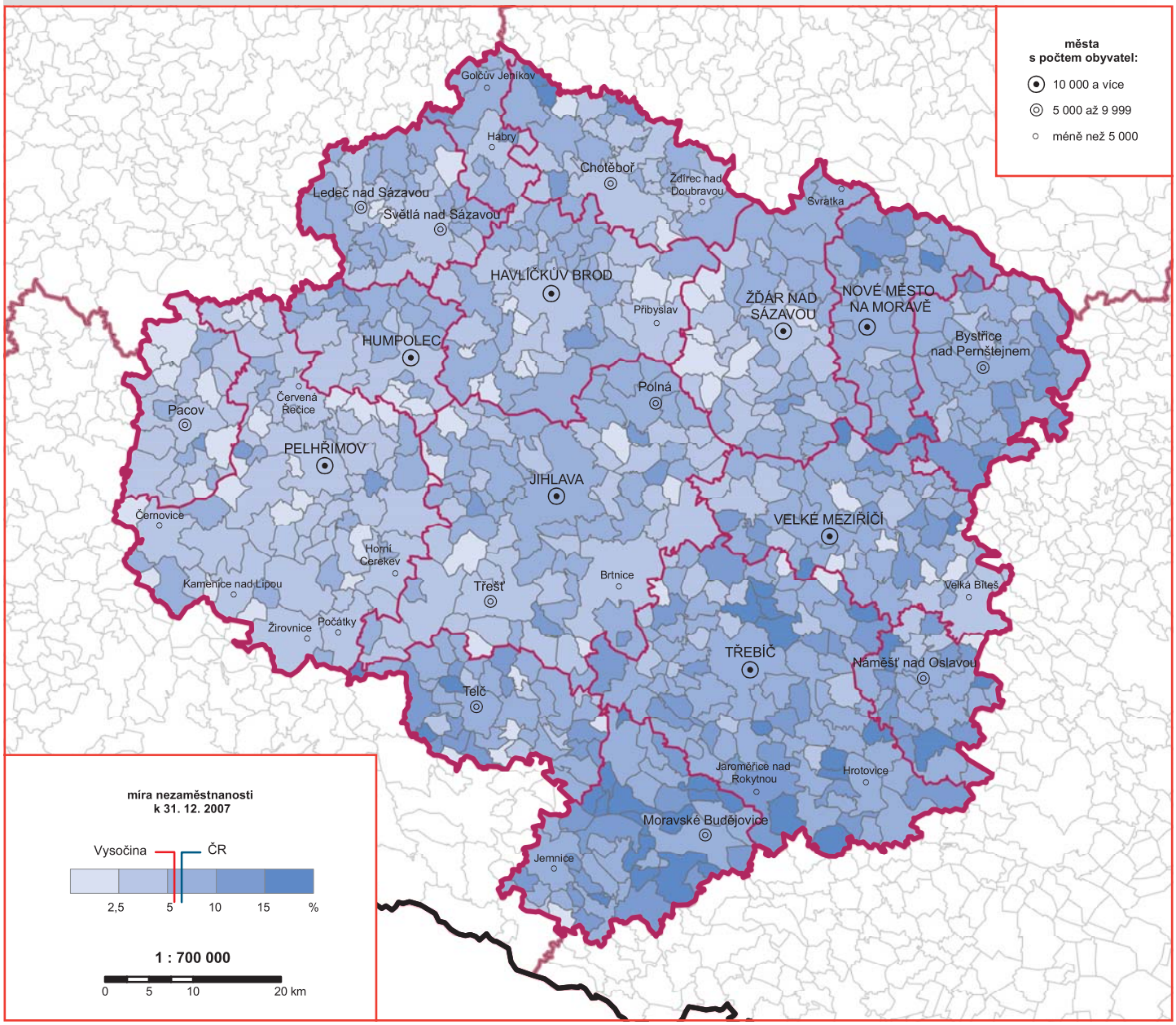

Vývoj nezaměstnanosti 1991–2007

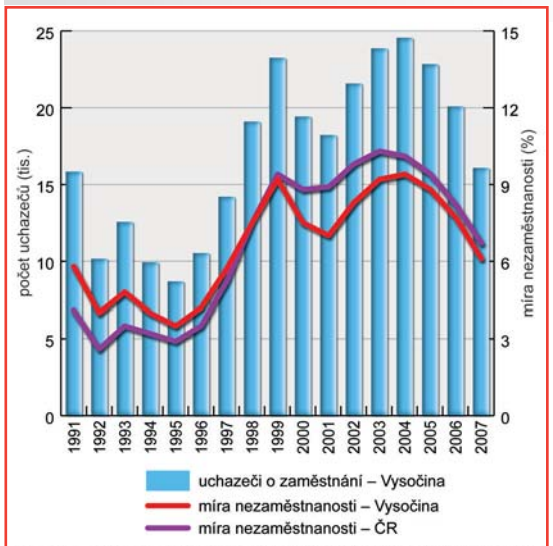

Poznámka: Z důvodu srovnatelnosti je za rok 2004, 2005, 2006 a 2007 uvedena míra nezaměstnanosti vypočtená původní metodou; dle nové metody je míra nezaměstnanosti zhruba o 0,6 procentního bodu nižší.

Nezaměstnanost 2006 a 2007 (obvody ORP)

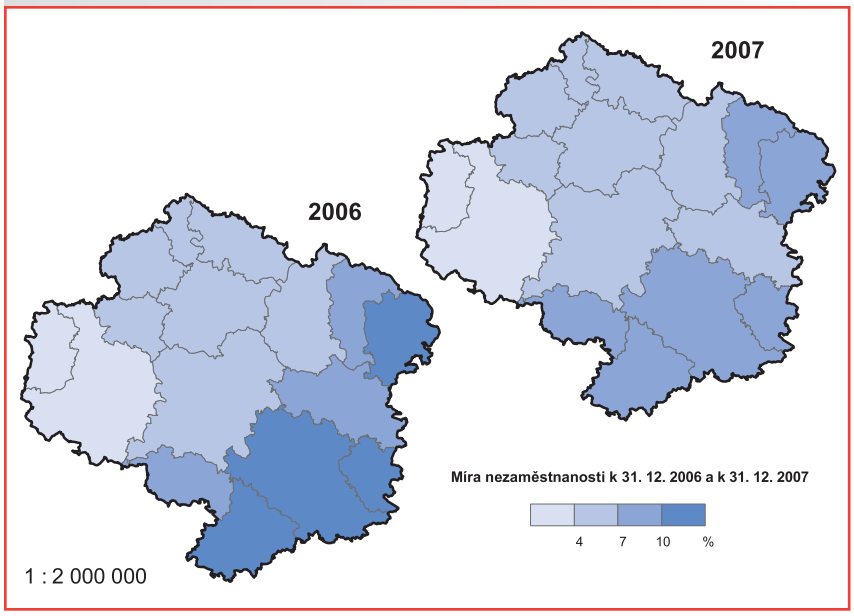

Hlavní dopravní cesty

Intenzita silniční dopravy, údržba silnic

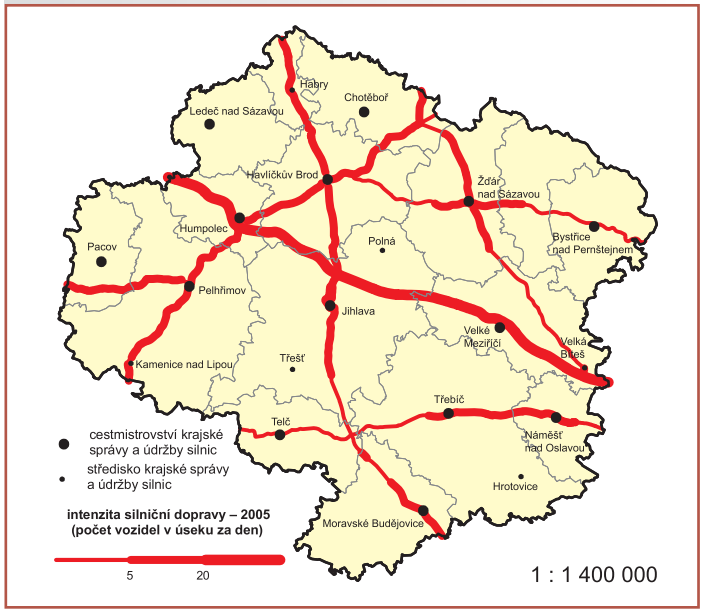

Dálnice D1 tvoří páteř silniční sítě na Vysočině. Tato dopravní tepna přináší rychlé spojení s Prahou i Brnem, ale také zatížení části regionu hlukem a prašností. Klimatické podmínky Vysočiny však znamenají v zimním období roku zvýšené riziko dopravních komplikací při sněhových kalamitách a náledí.

Školská zařízení

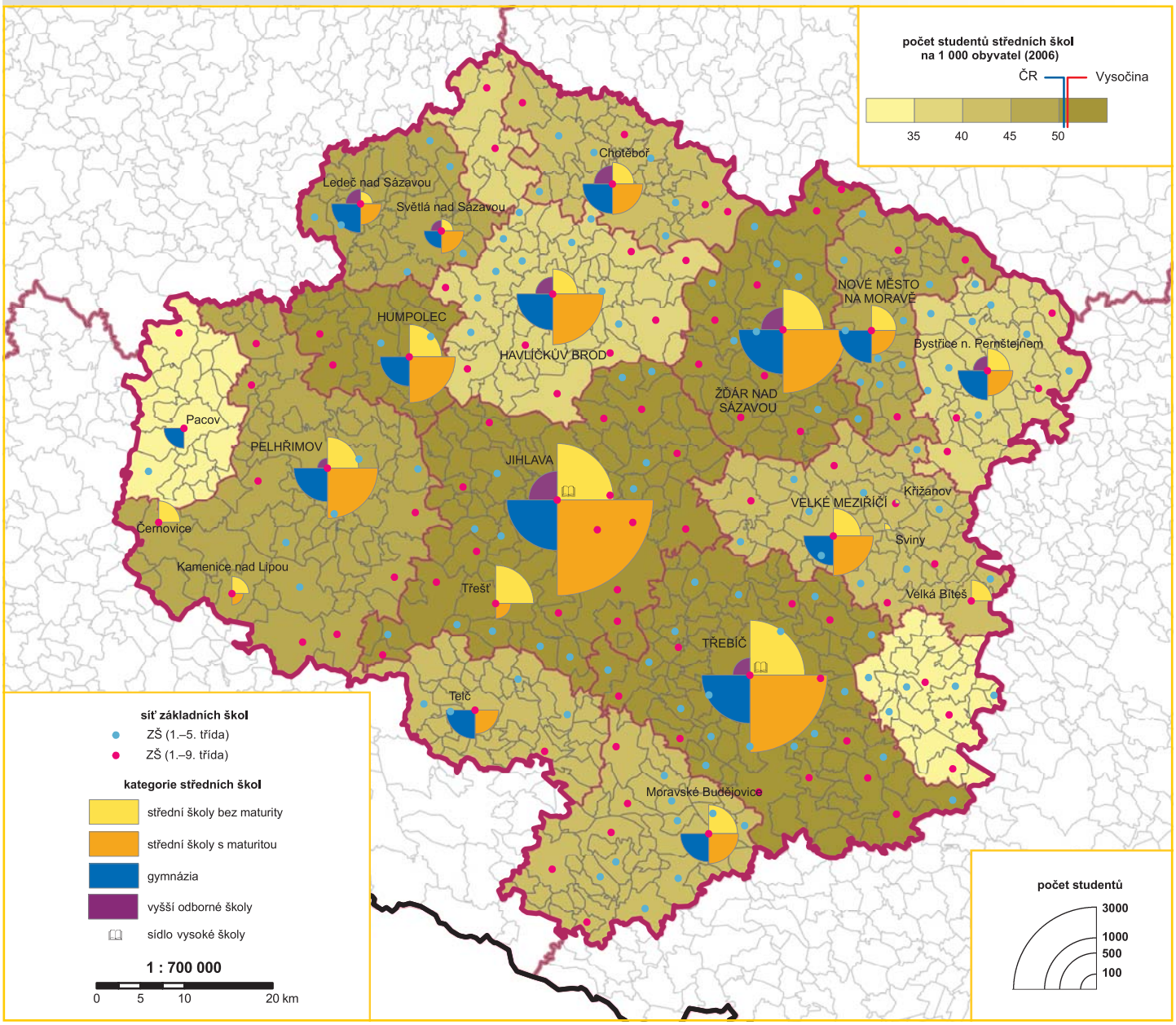

Vysoké školy se sídlem v kraji Vysočina

Vysoká škola polytechnická, Jihlava
bakalářské studium v oborech:
Aplikovaná informatika
Cestovní ruch
Finance a řízení
Počítačové systémy

Západomoravská vysoká škola Třebíč, o.p.s.
bakalářské studium v oborech:
Aplikované informační technologie
Informační management
Veřejnosprávní studia

V kraji Vysočina nabízejí denní studium i vysoké školy se sídlem mimo území kraje:

Masarykova univerzita v Brně	(Telč)
Univerzita Hradec Králové	(Žďár nad Sázavou)
Univerzita Palackého v Olomouci	(Jihlava)
Technická univerzita v Liberci	(Jihlava)

Vedle klasických školských zařízení nabízí vzdělávací aktivity také řada organizací a zájmových sdružení v kraji. Oblíbeným tématem bývá ekologická výchova, obvykle spojená s pobytem v přírodě.

Zdravotnická zařízení

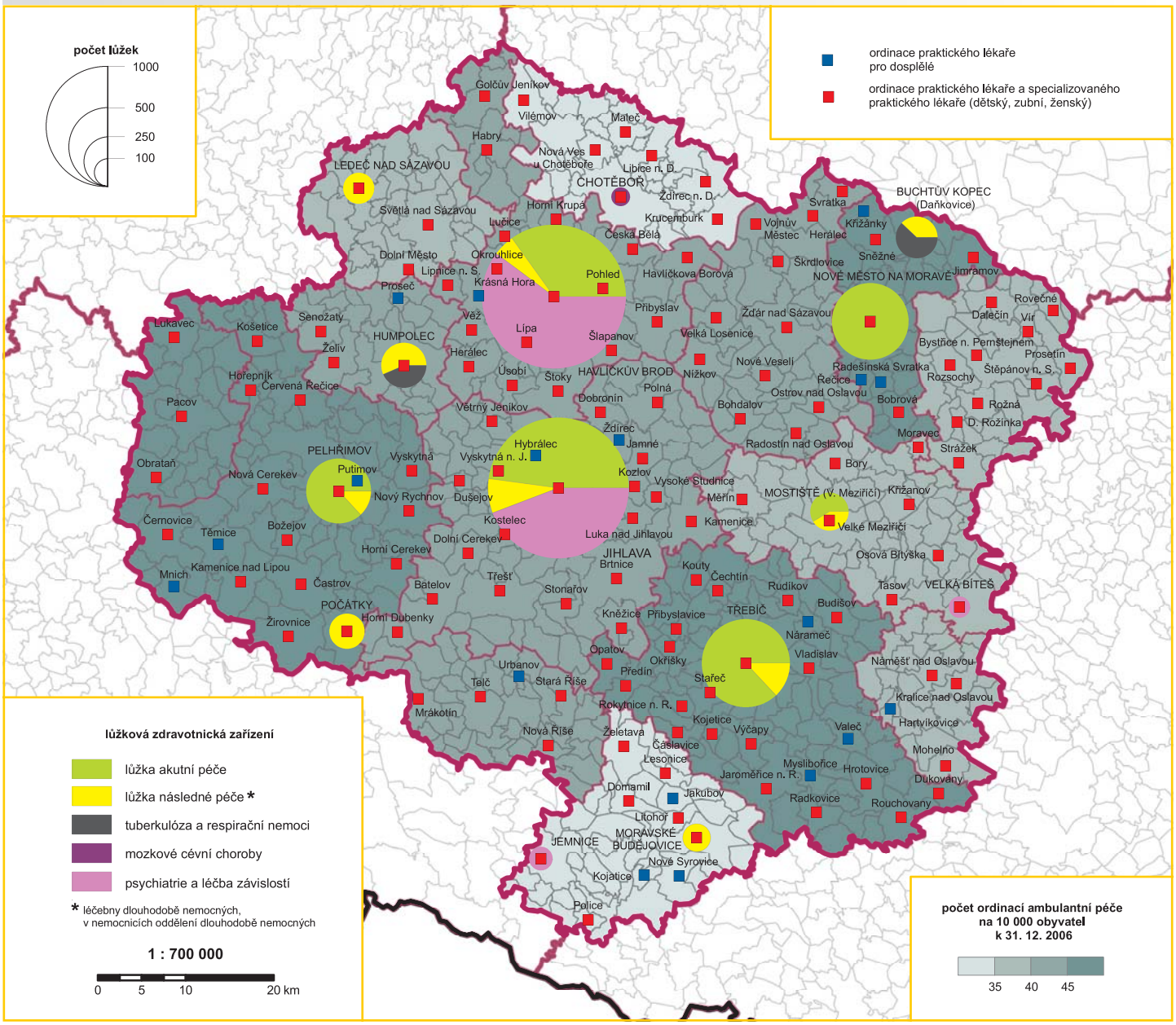

Struktura úmrtí podle příčin smrti

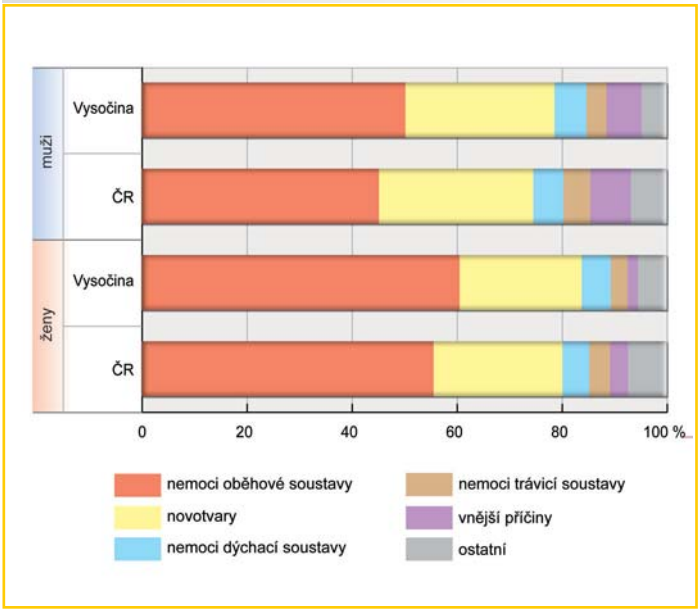

Záchranný systém Vysočiny

Lůžková zařízení pro seniory

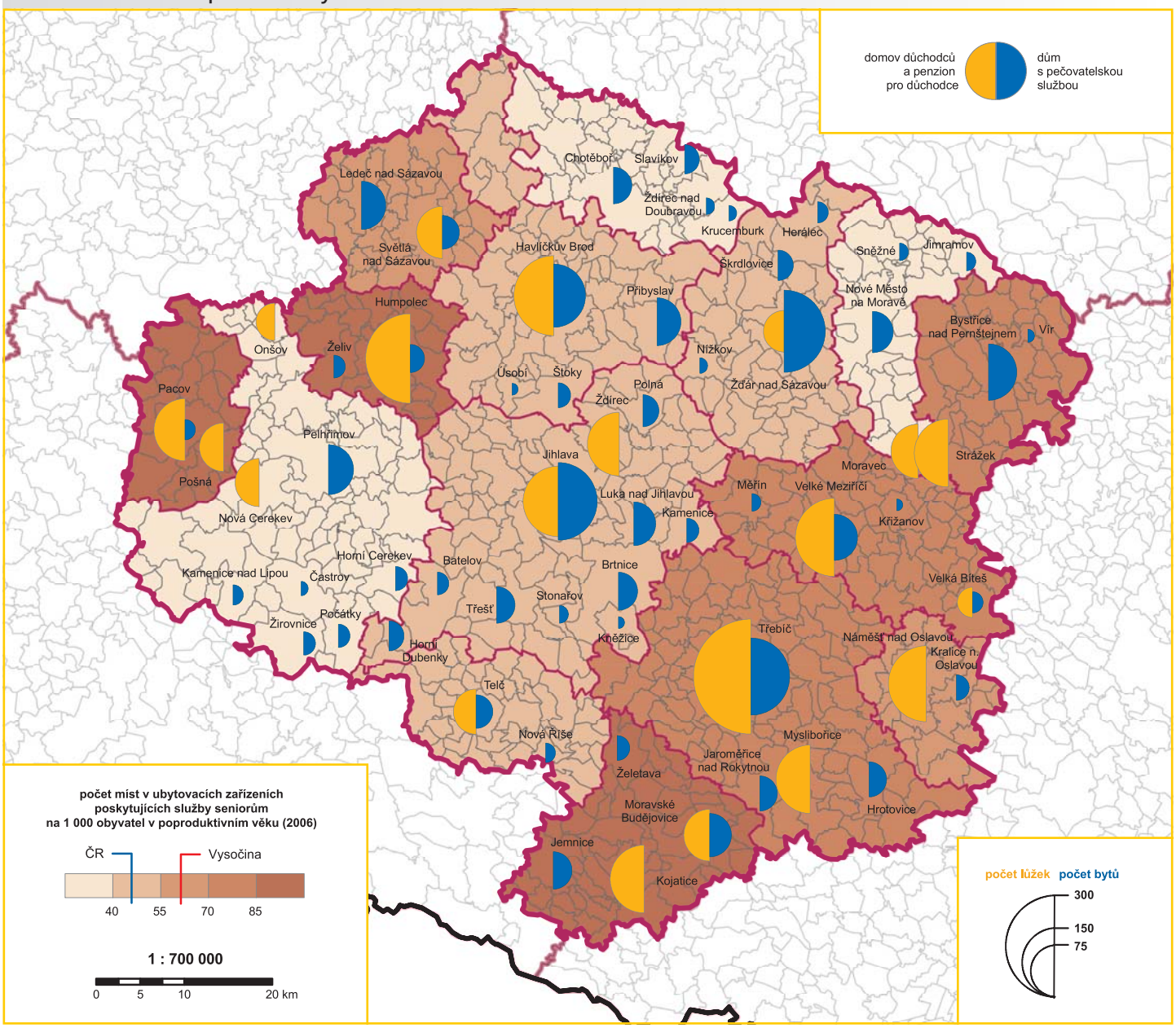

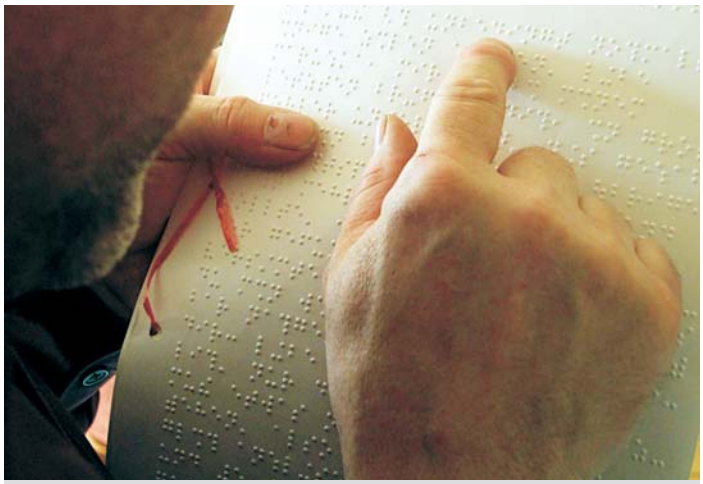

K nabídce služeb patří i činnost sdružení **Tyflo Vysočina**, které vykonává sociální práci pro nevidomé a těžce zrakově postižené občany a organizuje aktivity usnadňující jejich integraci do života společnosti.

Ústavy sociální péče a terénní pečovatelská služba

Kulturní památky a podnikatelská aktivita v cestovním ruchu

Chaty a chalupy

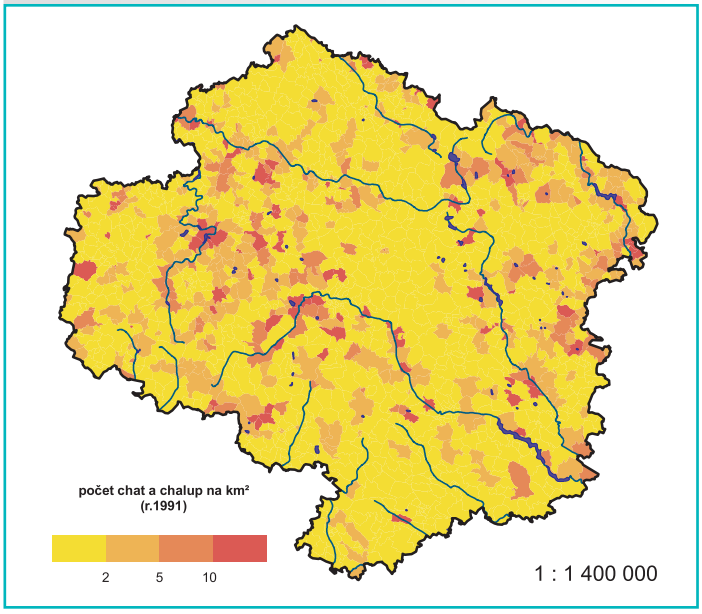

Pelhřimov láká návštěvníky nejen městskou památkovou rezervací s bohatstvím historických stavebních slohů, ale také kulturními akcemi včetně již tradičního festivalu rekordů a kuriozit.

Rodinné domy (obce)

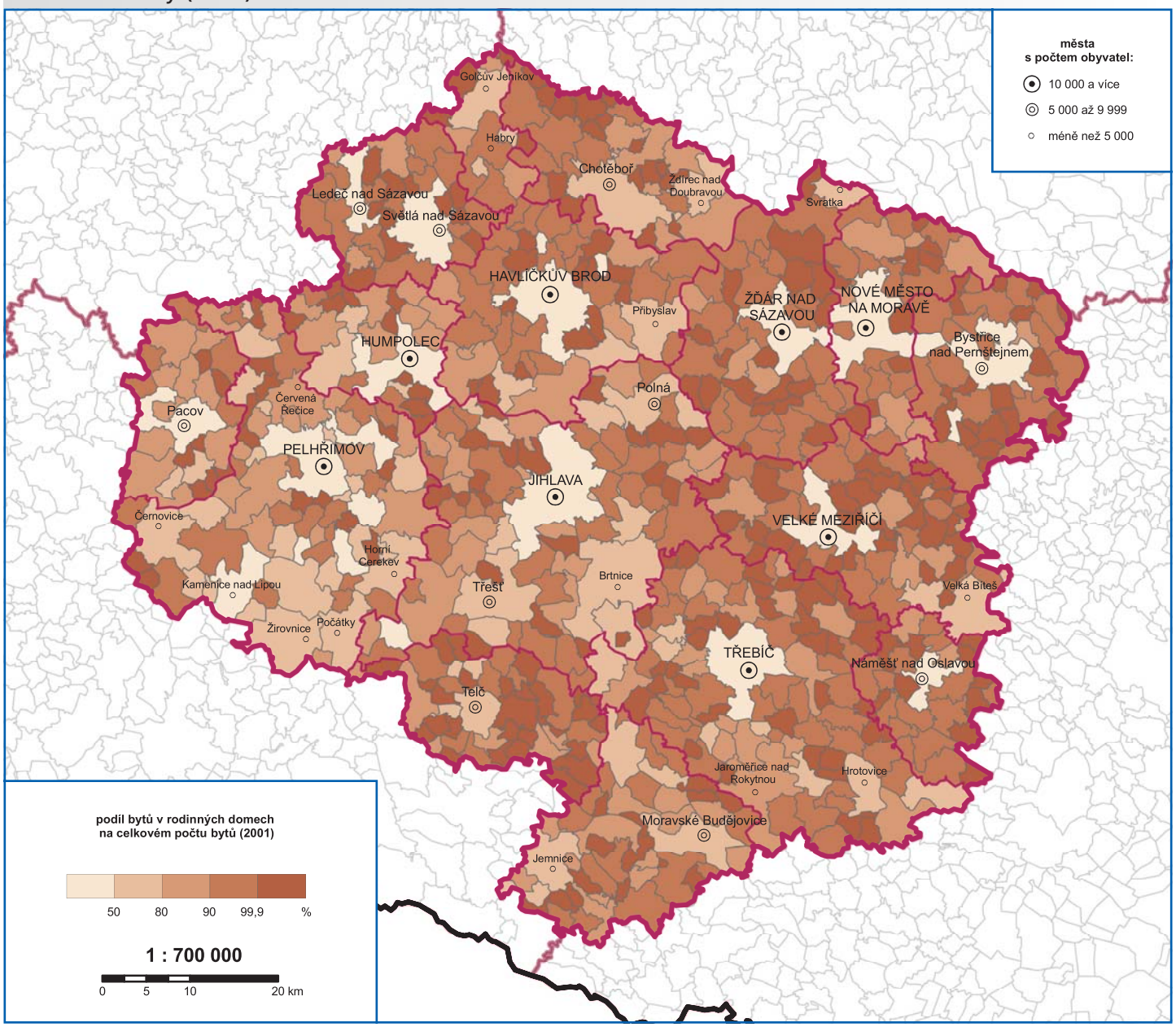

Rodinné domy (obvody ORP)

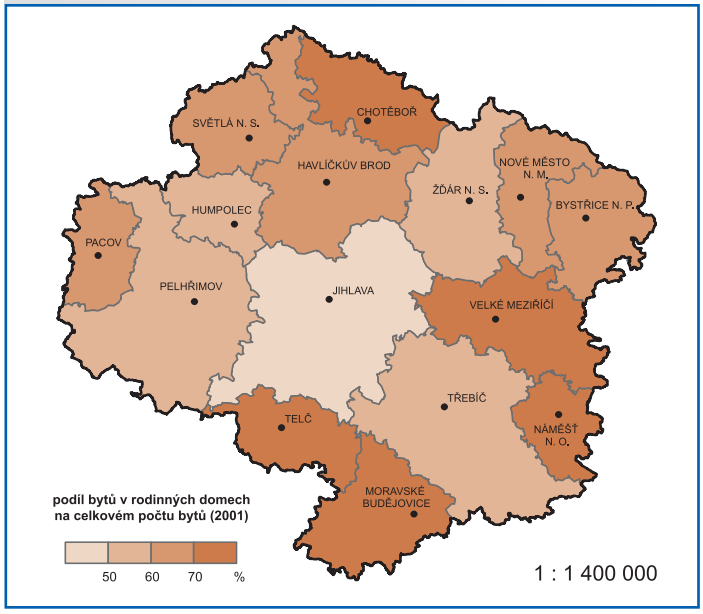

Struktura bytového fondu (Vysočina a ČR)

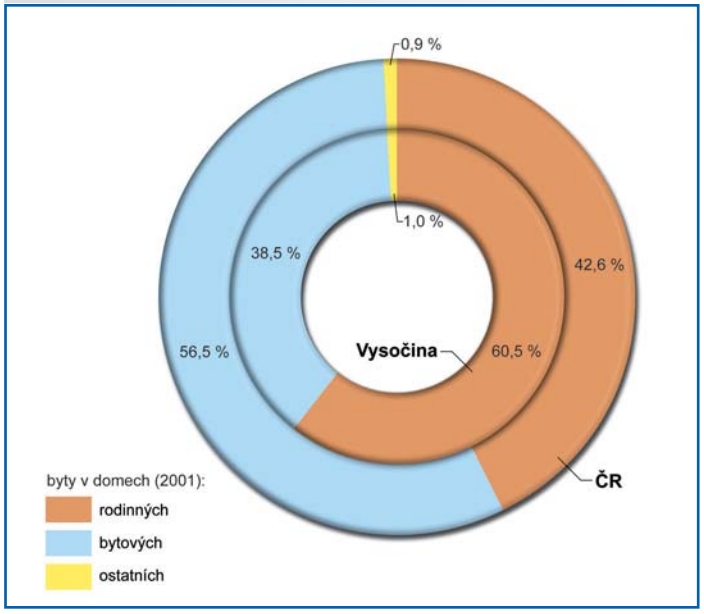

Nejstarší byty (obce)

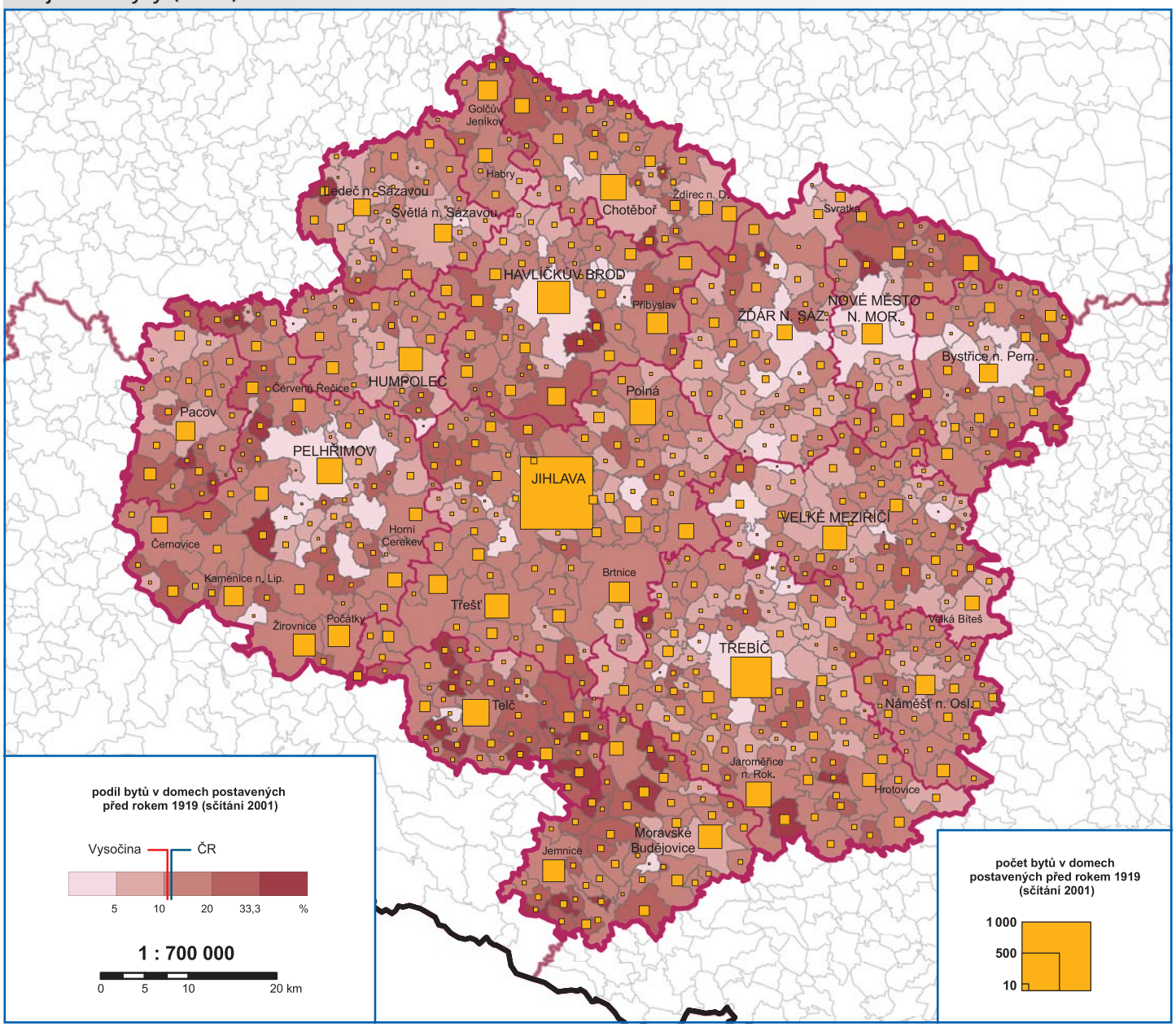

Nejstarší byty (obvody ORP)

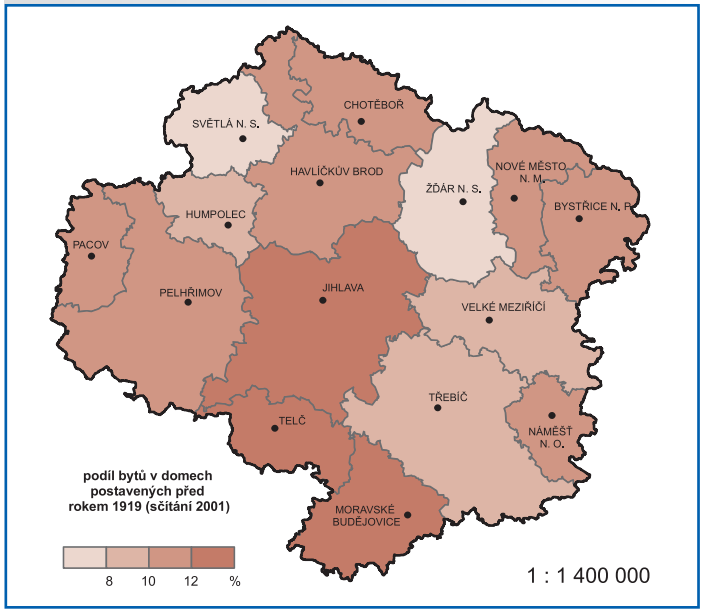

Byty v domech postavených v letech 1991–2001

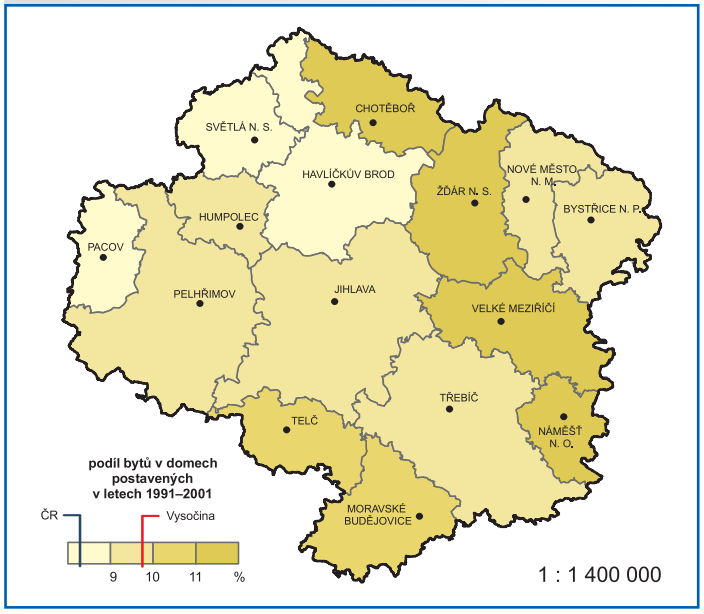

Bytová výstavba 2001–2006 (obce)

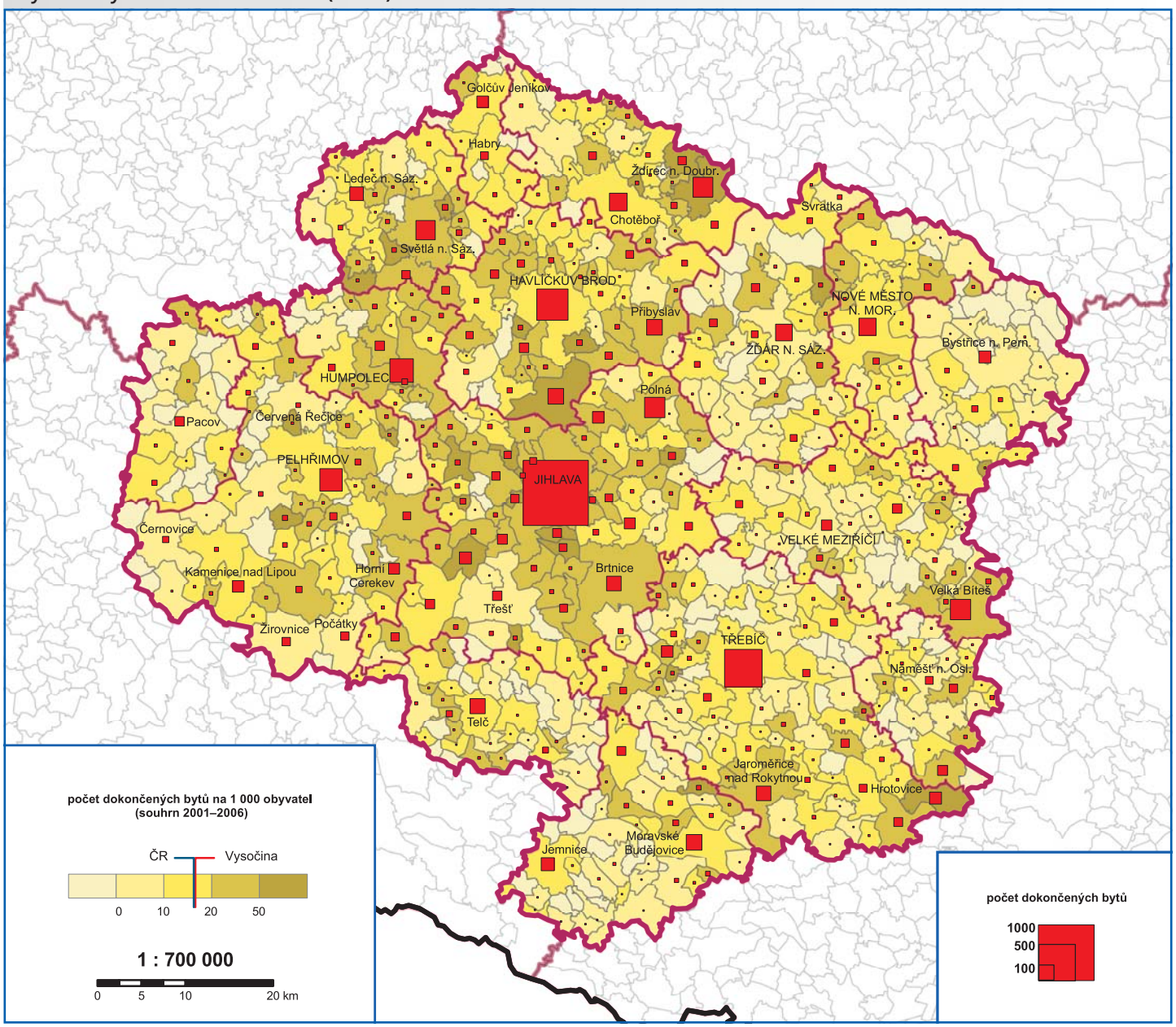

Bytová výstavba v letech 2001–2006 (obvody ORP)

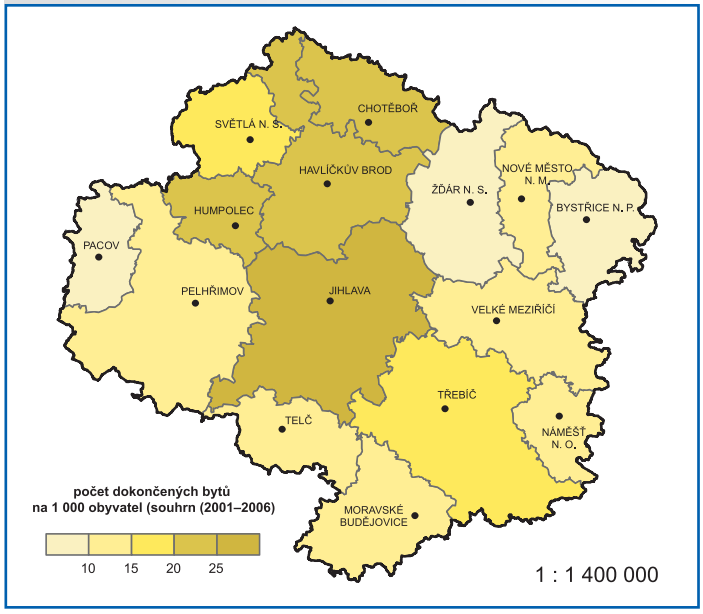

Bytová výstavba – Vysočina a ČR

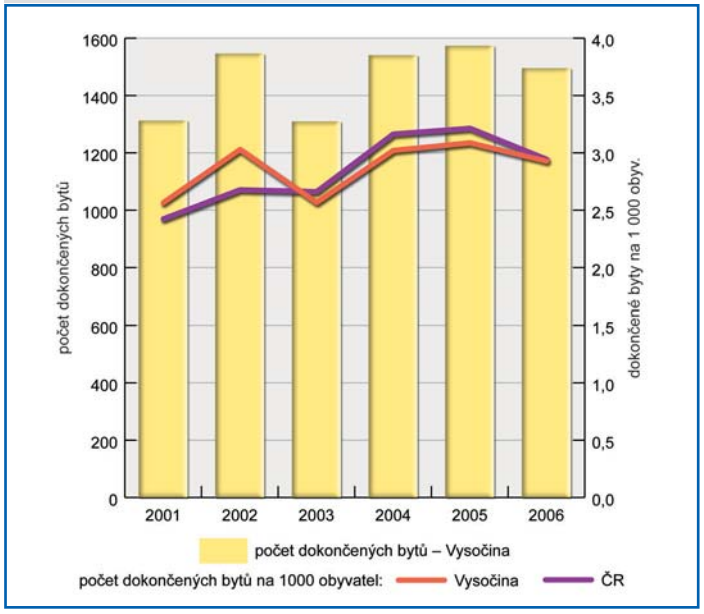

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2006

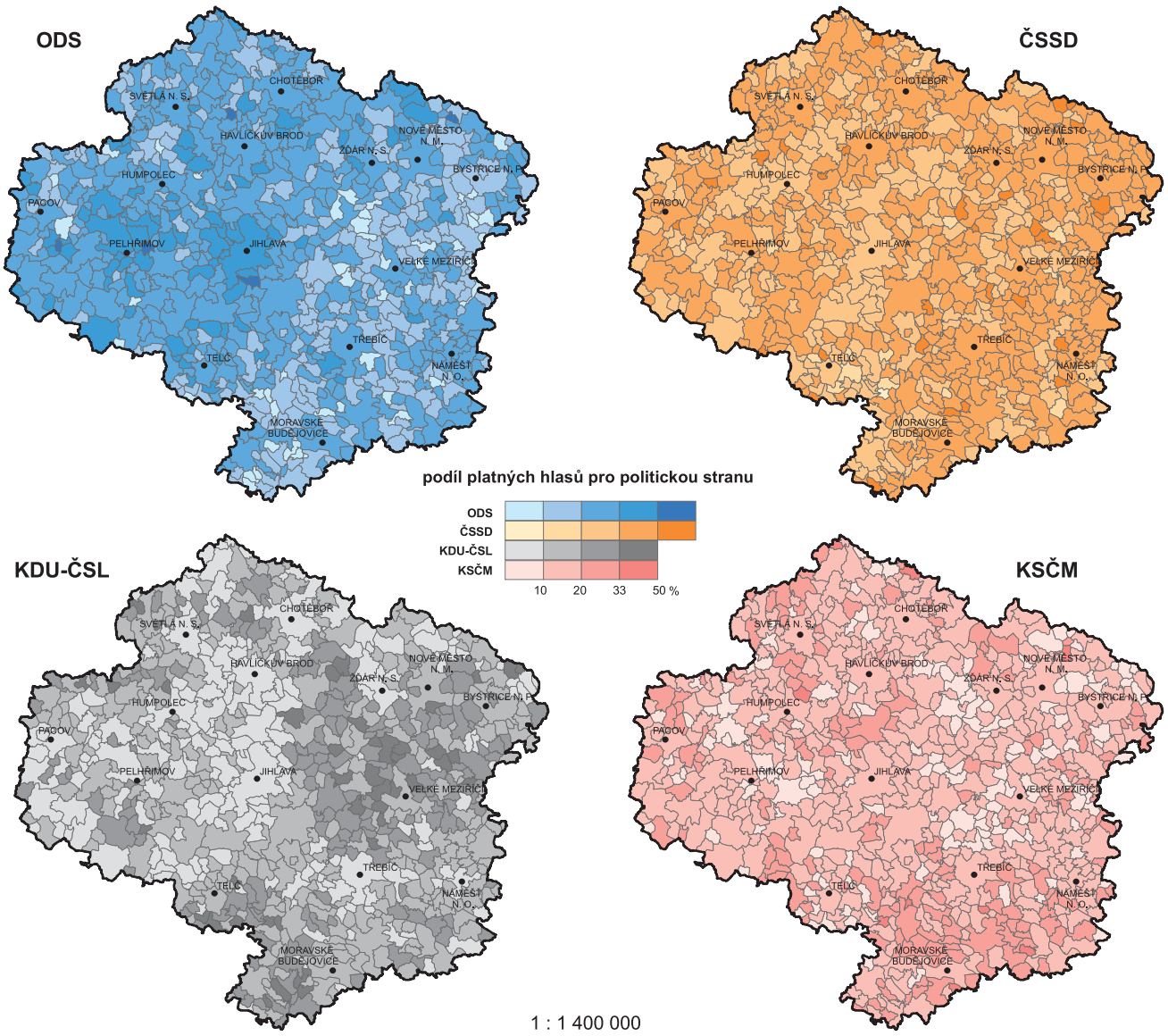

Volební účast (obce)

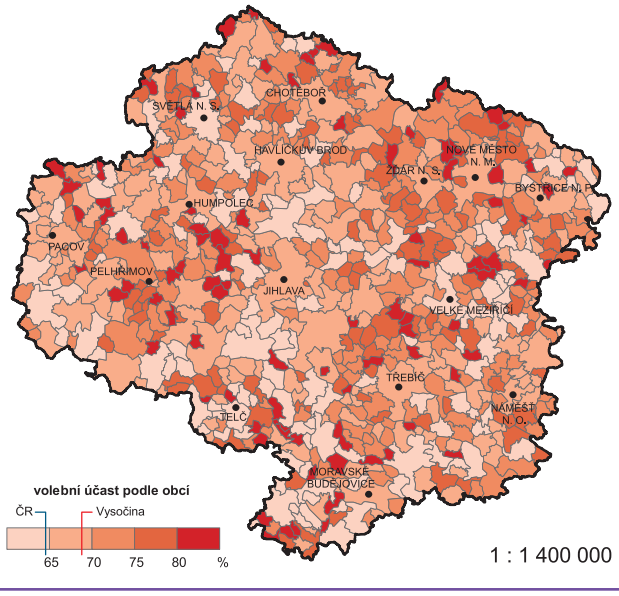

Výsledky voleb – Vysočina a ČR

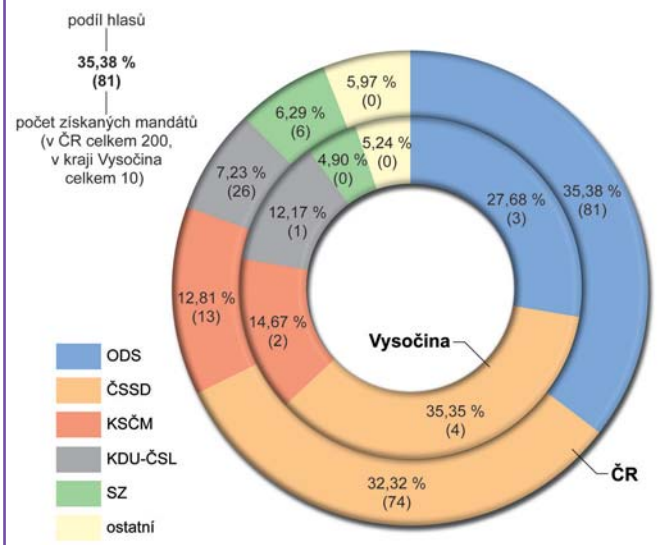

Použité zdroje dat

- Analýza bytové výstavby v územích České republiky 1997–2005. Praha: ČSÚ 2006.
- Bytová výstavba – časové řady. Praha: ČSÚ 2007.
- Cenový věstník, Ročník XXXIII, částka 15 (25. 11. 2005). Praha: Ministerstvo financí 2005.
- CORINE Landcover 2000. European Environmental Agency.
- Číselník obcí, částí obcí a základních sídelních jednotek. Kraj Vysočina. Jihlava: ČSÚ 2006.
- Demografická ročenka České republiky 2006. Praha: ČSÚ 2007.
- Demografická ročenka krajů České republiky 1991 až 2005. Praha: ČSÚ 2006.
- Investice do projektů z oblasti zpracovatelského průmyslu, technologických center a strategických služeb v letech 1993–2007. Praha: CzechInvest 2007.
- Kraj Vysočina, Socio-ekonomická analýza ke zdravotnímu plánu, verze 1.1 (červen 2007). Jihlava: Krajský úřad kraje Vysočina, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví 2007.
- Malý lexikon obcí ČR 2006. Praha: ČSÚ 2007.
- Mikroregiony kraje Vysočina. Jihlava: Odbor regionálního rozvoje Krajského úřadu kraje Vysočina 2007.
- Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2007. Praha: ČSÚ 2007.
- Potraty 2006. Praha: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR 2006.
- Profil Kraje Vysočina 2007. Jihlava: Odbor regionálního rozvoje Krajského úřadu kraje Vysočina 2007.
- Přímé zahraniční investice 2005. Praha: ČNB 2007.
- Sčítání lidu, domů a bytů 2001 – kraj Vysočina. Jihlava: ČSÚ 2003.
- Sčítání lidu, domů a bytů 2001 – Pramenné dílo. Praha: ČSÚ 2005.
- Statistická ročenka České republiky 2006. Praha: ČSÚ 2007.
- Statistická ročenka kraje Vysočina 2006. Jihlava: ČSÚ 2007.
- Struktura území ČR. Praha: ČSÚ 2007.
- Věkové složení obyvatelstva České republiky v roce 2006. Praha: ČSÚ 2007.
- Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v kraji Vysočina za školní rok 2005/2006 a kalendářní rok 2006. Jihlava: Kraj Vysočina, Odbor školství, mládeže a sportu 2007.
- Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR 2006. Kraj Vysočina. Jihlava: ČSÚ 2006.
- Vysočina v číslech. Regionální statistika populárně. Brno: Masarykova univerzita – Centrum pro regionální rozvoj 2006.
- Vývoj obyvatelstva České republiky v roce 2006. Praha: ČSÚ 2007.
- Vývoj základních demografických ukazatelů za územně správní celky ČR (1919 až 2005). Praha: ČSÚ 2006.
- Zemřelí 2006. Praha: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR 2007.

Dále využita pramenná díla sčítání lidu, domů a bytů v letech 1991 a 2001, statistiky nezaměstnanosti MPSV, výsledky celostátního sčítání dopravy 2005 (Ředitelství silnic a dálnic ČR, Odbor silniční databanky), údaje poskytnuté Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním a Odborem regionálního rozvoje Krajského úřadu kraje Vysočina.

Topografický podklad: ArcČR © 1997 ARCDATA PRAHA, s.r.o.

Autoři fotografií: Jaroslav Horák, Martin Hurin, Jitka Mattyašovská, Václav Novák, Luboš Pavlíček, Renata Šimánková, Ekologické informační centrum Krátká, město Telč.

Vysočina – tematický atlas

Vydal Krajský úřad kraje Vysočina ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci
Koncepce atlasu a autoři map: Václav Toušek, Miloš Fňukal, Petr Kladivo, Aleš Létal, Martin Jurek
Na přípravě dále spolupracovali: Tomáš Krejčí, Dušan Gavenda
Odborné konzultace za Krajský úřad kraje Vysočina: Václav Novák
Tisk: Antonín Prchal – PROTISK, Uhřínovská 302, Velké Meziříčí
Vyšlo v roce 2008.

ISBN 978-80-254-2080-5